ਫੈਜ਼ਾਬਾਦ-ਅਯੋਧਿਆ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ,

ਫੈਜ਼ਾਬਾਦ

ਬਨਾਮ

ਡਾ. ਰਾਜੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਪਾਂਡੇ & ਹੋਰ

(2022 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 2915)

ਮਈ 20, 2022

[ਮਿਸਟਰ ਆਰ. ਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਬੀ. ਵੀ. ਨਾਗਰਥਨਾ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਜ਼ਮੀਨ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ – ਜ਼ਮੀਨ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ, ਪੁਨਰਵਾਸ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀਤਾ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਐਕਟ, 2013 – ਧਾਰਾ 24(1) – ਜ਼ਮੀਨ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਐਕਟ, 1894 – ਧਾਰਾ 11 – ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਐਕਟ, 1894 ਅਧੀਨ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਨਾਮ ਘੋਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅੰਤਰਿਮ ਸਟੇ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਜੋ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜਤਨ ਜਦੋਂ ਐਕਟ, 2013 ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 11 ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਇਨਾਮ ਘੋਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਮੂਲ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਐਕਟ, 2013 ਦੀ ਧਾਰਾ 24(1) ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਮਿਲਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ – ਫੈਸਲਾ: ਜੇਕਰ ਐਕਟ, 2013 ਦੇ ਆਰੰਭ ਦੀ ਮਿਤੀ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਇਨਾਮ ਧਾਰਾ 11 ਅਧੀਨ ਐਕਟ, 1894 ਦੇ ਅਧੀਨ ਘੋਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅੰਤਰਿਮ ਸਟੇ ਕਾਰਨ, ਅਜਿਹੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਐਕਟ, 2013 ਅਧੀਨ ਧਾਰਾ 24(1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਸਿਰਫ ਐਕਟ, 1894 ਅਧੀਨ ਹੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪਾਉਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ – ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਅਥਾਰਟੀ ਧਾਰਾ 11 ਅਧੀਨ ਐਕਟ, 1894 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਨਾਮ ਘੋਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 24(1) ਅਧੀਨ ਐਕਟ, 2013 ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਅਧੀਨ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੱਧ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਮਿਲੇਗਾ – ਸੰਸਦ ਦੀ ਮਨਸ਼ਾ ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 24(1) ਦਾ ਐਕਟ, 2013 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਨੂੰ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ, ਜਿਸ ਨੇ ਸਟੇ ਆਰਡਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਕਾਰਨ ਇਨਾਮ ਘੋਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਨੂੰ ਐਕਟ, 2013 ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ – ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਭੇਦ ਵੀ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਇੱਕੋ ਸੂਚਨਾ ਅਧੀਨ ਅਧਿਗ੍ਰਹਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਕਦੇ ਵੀ ਸੰਸਦ ਦੀ ਮਨਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ।

ਜ਼ਮੀਨ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ – ਜ਼ਮੀਨ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ, ਪੁਨਰਵਾਸ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਧਿਕਾਰ ਐਕਟ, 2013 – ਧਾਰਾ 24(1) – ਇੰਦੌਰ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦਾ ਸਾਰ – ਫੈਸਲਾ: ਐਕਟ, 2013 ਦੀ ਧਾਰਾ 24(1) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਣ ਦੌਰਾਨ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸਿਧਾਂਤ / ਉਸੂਲ – ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ – ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ – ਫੈਸਲਾ: ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਅਣਉਚਿਤ ਲਾਭ ਜਾਂ ਅਣਉਚਿਤ ਫਾਇਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਉਪਾਯ ਹੈ – ਹਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿਧਾਨਿਕ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦਾ ਲਾਭ ਨਿਰਪੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ – ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਗਲਤ ਲਾਭ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਬਣਾਇਆ ਰੱਖਣਾ ਹੈ – ਇੱਕ ਅਸਫਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ (ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ) ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਇਆ ਹੈ (ਜਦੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ) ਐਕਟ, 2013 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਉਸੇ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾ ਕੇ ਜਾਂ ਉੱਚਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਮੰਗ ਕੇ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੋਕ ਕੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਐਕਟ, 2013 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਧੀਨ ਉੱਚਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ – ਜ਼ਮੀਨ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ, ਪੁਨਰਵਾਸ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਧਿਕਾਰ ਐਕਟ, 2013 – ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿਧਾਨਿਕ।

ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ

ਫੈਸਲਾ : 1.1. ਜ਼ਮੀਨ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ, ਪੁਨਰਵਾਸ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਧਿਕਾਰ ਐਕਟ, 2013 ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ 1 ਇੱਕ ਨਾਨ-ਓਬਸਟੈਂਟੇ ਕਲੌਜ਼ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ, 2013 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜ਼ਮੀਨ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਐਕਟ, 1894 ਅਧੀਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ - (ਕ) ਜਿੱਥੇ ਧਾਰਾ 11 ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਣ ਸਬੰਧੀ ਐਕਟ, 2013 ਦੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ; ਜਾਂ (ਖ) ਜਿੱਥੇ ਧਾਰਾ 11 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਪੁਰਸਕਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਐਕਟ, 1894 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਗੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਐਕਟ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 10.1]

1.2. ਐਕਟ, 2013 ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ 1 ਦੇ ਕਲੌਜ਼ (ਕ) ਵਿੱਚ "ਜਿੱਥੇ ਧਾਰਾ 11 ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ" ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਸੰਦਰਭਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੜ੍ਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਸਾਦੇ ਪੜ੍ਹਨ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਜਿਸ ਨੇ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਲਾਨ ਦੇ ਅਗਾਂਹ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਲੈਕਟਰ/ ਜ਼ਮੀਨ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਪੁਰਸਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਹੈ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਕੇ ਕਿ 01.01.2014 ਤੱਕ ਕੋਈ ਪੁਰਸਕਾਰ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਐਕਟ, 2013 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਧੀਨ ਉੱਚਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ। [ਪੈਰਾ 10.10]

2.1. ਧਾਰਾ 24 ਇੱਕ ਬਚਾਉ ਧਾਰਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜੋ ਸਾਰੇ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਐਕਟ, 1894 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਧੀਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸੇ ਸਮੇਂ, ਐਕਟ, 2013 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਧੀਨ ਕੁਝ ਰਾਹਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਜਿਵੇਂ

ਕਿ ਧਾਰਾ 24 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ 2 ਅਧੀਨ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਦਾ ਲੈਪਸ ਹੋਣਾ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 24 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ 1 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਅ) ਵਿੱਚ। ਇਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਇਹਨਾਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਦੋਨੋਂ ਐਕਟਾਂ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਧਾਰਾ 24 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ 1 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਦੇ ਪੜ੍ਹਨ ਉੱਤੇ ਵੀ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਇਨਾਮ ਐਕਟ, 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਅਧੀਨ 01.01.2014 ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਭਾਵ, ਐਕਟ, 2013 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ, ਤਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਐਕਟ, 1894 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਜੇਕਰ 01.01.2014 ਨੂੰ ਕੋਈ ਇਨਾਮ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਧਾਰਾ 24 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ 1 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਅ) ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ। [ਪੈਰਾ 10.11]

2.2. ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਜਾਣਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਇਨਾਮ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਜੇਕਰ ਕਲੈਕਟਰ ਜਾਂ ਭੂਮੀ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਉੱਤੇ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਰੋਕ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ, ਕਲੈਕਟਰ ਜਾਂ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਪਣੇ ਕੰਟਰੋਲ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਇਨਾਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਭੂਮੀ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਉੱਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਨੇ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਹੋਵੇ, ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਅਵਧੀ ਨੂੰ ਗਿਣਨਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਐਕਟ, 2013 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਭਾਵ, 01.01.2014, ਨੂੰ ਕੋਈ ਇਨਾਮ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਭੂਮੀ ਮਾਲਕ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਤਾਂ ਐਕਟ, 2013 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਣ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਇਨਾਮ ਨੂੰ 31.12.2013 ਤੱਕ ਐਕਟ, 1894 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਧੀਨ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਐਕਟ, 1984 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਲਾਗੂ ਹੋਣੇ ਸਨ ਧਾਰਾ 24 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ 1 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਅਨੁਸਾਰ। ਪਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਭੂਮੀ ਮਾਲਕ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਜਦੋਂ ਐਕਟ, 2013 ਨੂੰ 01.01.2014 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਨਾਮ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 10]12]12-ਬੀ]2-ਈ]

2.3 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਿਟੀ ਨੂੰ ਐਕਟ, 2013 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਧੀਨ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਣ ਦੇ ਬੋਝ ਹੇਠ ਨਹੀਂ ਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਇੱਕ ਪਾਸੇ, ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਥਾਈ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਥਾਰਿਟੀਆਂ ਨੂੰ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ, ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੂੰਕਿ ਐਕਟ, 1894 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਇਨਾਮ 01.01.2014 ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਣ ਵਿੱਚ ਐਕਟ, 2013 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 10]13]12-ਈ]6-ਜੀ]

3.1 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ 'ਤੇ ਸ. 2013, ਇੰਦੌਰ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਅਥਾਰਟੀ ਕੇਸ ਨੇ ਕੁਝ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਜੋੜ ਅਤੇ ਪਦਾਰਥ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਸਾਰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:-

(i) ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ, ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਸੌਣ ਲਈ ਨਾ;

(ii) ਕੇਵਲ ਸੁਸਤ ਜਾਂ ਅਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲਤਾ ਅਤੇ ਡਿਫਾਲਟ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਘਾਟ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ;

(iii) ਐਕਵਾਇਰ ਦੀ ਘਾਟ ਸਿਰਫ ਡਿਫਾਲਟ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ, ਇਸ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਹੁਕਮ;

(iv) ਐਕਟ, 2013 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 69 ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਾਧੂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ @ 12% ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਸਥਾਈ ਰੋਕ ਆਦੇਸ਼ ਕਾਰਨ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਅਵਧੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; (v) ਜੇ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਅਥਾਰਿਟੀਆਂ ਲਈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਵਧੀ ਬਾਹਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ;

(vi) ਜੇਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਜਿਹੀ ਅਵਧੀ ਨੂੰ ਛੱਡਣਾ ਪਵੇਗਾ;

(vii) ਐਕਟ, 2013 ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕੇਵਲ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 24 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਦੇਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ, ਜਦੋਂਕਿ ਐਕਟ, 2013 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 114 ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਅਨੁਸਾਰ ਕੇਸ ਨੂੰ ਐਕਟ, 1894 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਲੜਨਾ ਪਵੇਗਾ।

(viii) ਐਕਟ, 2013 ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਉਹ ਸੈਕਸ਼ਨ 24 ਅਧੀਨ ਵਿਚਾਰਿਤ ਉੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ;

(ix) ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲੜਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 226 ਅਧੀਨ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਐਕਟ, 2013 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਮਿਲਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਸਿਵਾਏ ਐਕਟ, 2013 ਅਧੀਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੀਮਾ ਤੱਕ;

(x) ਜਿਥੇ ਕੁਝ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦਾ ਰਾਹ ਚੁਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਜਾਂ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਕਾਇਮ ਰਹਿਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਇਹ ਵਿਅਵਹਾਰਿਕ ਹਕੀਕਤ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਇਨਾਮ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਈ ਹੈ;

(xi) ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿਹੜੇ ਇਨਾਮਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਐਕਟ, 2013 (ਸਿਕ 1894 ਐਕਟ) ਅਧੀਨ ਇਨਾਮਾਂ ਦੇ ਬਣਾਉਣ

ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਵਧੀ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 11-ਏ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੁਆਰਾ ਛੱਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਦੋ ਸਾਲ ਦੀ ਅਵਧੀ ਦੀ ਗਣਨਾ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕੇ ਗਏ ਸਮੇਂ ਦੀ ਅਵਧੀ ਨੂੰ ਛੱਡਣਾ ਪਵੇਗਾ;

xii ਜ਼ਮੀਨਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗੁਣਾਂ ਅਤੇ ਅਵਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 24(2) ਦੇ ਲਾਭ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਣਨੀਤਿਕ ਬਾਜ਼ਾਰ ਢੰਗ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਦੇ ਉਹ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਨਹੀਂ। ਦੇਰੀਆਂ ਅਤੇ ਟਾਲ-ਮਟੋਲ ਦੀਆਂ ਰਣਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਦੇ ਕਦੇ ਸਰਾਸਰ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਦਲੀਲਾਂ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਐਕਟ, 2013 ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦਾ;

xiii ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਲੰਬਿਤ ਹੈ;

xiv ਜ਼ਮੀਨਦਾਰਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਟੇ ਨਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਘੋਸ਼ਣਾ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੋਕ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗੀ;

xv ਜਦੋਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਸੰਭਵਤਾ ਕਾਰਨ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾਉਣ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਧਾਰਾ 24 ਦੀਆਂ ਸਖਤੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਇੱਕ ਪਰਯਾਪਤ ਬਹਾਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਚੰਗਾ ਜਾਂ ਮਾੜਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸਹੀ ਜਾਂ ਗਲਤ। ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਲਈ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਧਾਰਾ 24 ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਜ਼ਮੀਨਦਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਭੇਦਭਾਵ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਇਕੋ ਜਿਹੇ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਸਦ ਦੀ ਮੰਸ਼ਾ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਵੇਖਿਆ ਜਾਵੇ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਵਿਰੋਧਾਭਾਸੀ ਨਤੀਜੇ ਆ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਭੇਦਭਾਵਪੂਰਣ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ;

(xvi) ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਅਸੰਭਵ;

xvii ਕਾਨੂੰਨ ਅਸੰਭਵ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ;

xviii ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਿਸੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾਏਗੀ; (xviii) ਕੁਝ ਹਾਲਾਤਾਂ ਕਾਰਨ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕੇ ਗਏ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ;

(xix) ਜਦੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਚਾਰਜ ਨੂੰ ਮਾਫ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਰਸਮਾਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਉਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਕਾਰਨ ਅਸੰਭਵ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਸਬੰਧਤ

ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਕੋਈ ਕੰਟਰੋਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੈਧ ਬਹਾਨਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ;

(xx) ਅਦਾਲਤ ਆਪਣੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਆਂ ਦੇ ਬਹੁਤਾਵੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਰੱਖਦੀ ਹੈ;

(xxi) ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੁੱਖ ਨਹੀਂ ਭੁਗਤ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਅਣਉਚਿਤ ਲਾਭ ਨਿਰਪੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ;

(xxii) ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਆੜ ਹੇਠ ਦੂਜੇ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨਦਾਇਕ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ;

(xxiii) ਜੇ ਕੋਈ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਛਤਰੀ ਹੇਠ ਆਨੰਦ ਮਾਣਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਨਿਸਕਰਿਆਤਾ ਵੱਲ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਜ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ ਕਰਦੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਪਾਸ ਕਰਦੇ। [ਪੈਰਾ 11, 12]

3.2. ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 24 ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਚਾਲੂ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਦੀ ਅਵਧੀ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਰਾਜ ਨੂੰ ਪੁਰਸਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ, ਇਸ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਖਾਸ ਕੇਸ ਜਾਂ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਧਿਗ੍ਰਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਰਾਜ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਜਾਂ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣਾ, ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਅਵਧੀ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਅਵਧੀ ਜਾਂ ਅਵਧੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ। [ਪੈਰਾ 13]

3.3. ਉਪਰੋਕਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਅਧਿਨਿਯਮ, 2013 ਦੀ ਧਾਰਾ 24(1) ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਣ ਸਮੇਂ ਬਿਲਕੁਲ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੀਆਂ।

ਜਦੋਂ ਸੰਸਦ ਨੇ ਐਕਟ, 2013 ਦੀ ਧਾਰਾ 24(1) ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ, ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਨੂੰ ਲਾਭ ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਜਿਸਨੇ ਇਕ ਸਟੇ ਆਰਡਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਨਾਲ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਨੂੰ ਐਕਟ, 2013 ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਭੇਦਭਾਵ ਦਾ ਕਾਰਨ ਵੀ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਇਕੋ ਹੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਖਰੀਦੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਕਦੇ ਵੀ ਸੰਸਦ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। [ਪੈਰਾ 14]

4.1 ਇੰਦੌਰ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰੇਸਟੀਟਿਊਸ਼ਨ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਰੇਸਟੀਟਿਊਸ਼ਨ ਦਾ ਸਿਦਾਂਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦਰਸ਼ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਗੱਲ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਰੇਸਟੀਟਿਊਸ਼ਨ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਮੁਕੱਦਮੇ

ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਰੇਸਟੀਟਿਊਸ਼ਨ ਦਾ ਸਿਦਾਂਤ ਨਿਆਂ, ਇਕਵਿਟੀ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਖੇਡ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਨਤਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਪੂਰਾ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਰੇਸਟੀਟਿਊਸ਼ਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਆਪਣਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਉਸ ਸਿਦਾਂਤ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਅਸਫਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼, ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਇਆ ਹੈ, ਐਕਟ, 2013 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਉਸੇ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕੈਸ਼ ਕਰਵਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਖਰੀਦ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੋਕਿਆ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਐਕਟ, 2013 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਧੀਨ ਉੱਚਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਮੰਗਣ ਲਈ ਕਹੇ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕਿਸੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦੇ ਉਦਾਹਰਣ 'ਤੇ, ਜਿਸ ਨੇ ਖਰੀਦ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਸਫਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਖਰੀਦ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਖਰੀਦ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਫਿਰ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਦਾ। ਪਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜੇ ਇੱਕ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ, ਜਿਸ ਨੇ ਖਰੀਦ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਇਆ ਹੈ, ਅਸਫਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਫਿਰ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਐਕਟ, 2013 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਧੀਨ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਇੱਕ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ, ਜਿਸ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਐਕਟ, 1894 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਐਕਟ, 2013 ਅਧੀਨ ਗਣਨਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੋਵੇਗਾ। [ਪੈਰਾ 15][247-ਡੀ-ਐਚ; 248-ਏ]

4.2 ਬਹਾਲੀ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਅਨਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਉਪਾਅ ਹੈ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਜਾਂ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਲਾਭ। ਬਹਾਲੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਨੂੰ ਬੇਅਸਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਹਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵਾਂਝੇ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦਾ ਖਾਤਾ; ਫਜ਼ੂਲ ਦਾ ਗਲਤ ਲਾਭ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 15.1][248-ਬੀ-ਸੀ]

4.3 ਇਸ ਲਈ, ਬਹਾਲੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇੰਦੌਰ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਥਾਰਟੀ, ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਥਾਰਟੀ ਐਕਟ, 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਤਹਿਤ ਅਵਾਰਡ ਦਾ ਐਲਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਉਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਉਹ/ਉਹ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, 2013, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਧ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਮਿਲੇਗਾ ਐਕਟ, 2013 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ 'ਤੇ। [ਪੈਰਾ 16][248-D-E]

ਸਿੱਟਾ

5.1 ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਗ੍ਰਹਿਣ ਵਿੱਚ ਨਿਰਪੱਖ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਲਈ, ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਐਕਟ, 2013, ਕੋਈ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਅਧੀਨ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਬਕਾਇਆ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਅੰਤਰਿਮ ਸਟੇਅ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ, ਅਜਿਹੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ ਐਕਟ, 2013 ਦੀ ਧਾਰਾ 24(1) ਅਧੀਨ ਮੁਆਵਜ਼ਾ

ਅਤੇ ਉਹ ਕਰਨਗੇ ਕੇਵਲ ਐਕਟ, 1894 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ। [ਪੈਰਾ 17][248-F-H]

5.2. ਸਬੰਧਤ ਉਚਿਤ ਅਥਾਰਟੀ(ਆਂ) ਨੂੰ ਧਾਰਾ 11 ਅਧੀਨ ਐਕਟ, 1894 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਅਵਾਰਡ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਐਕਟ, 1894 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 11ਏ ਐਕਟ, 2013 ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ, 1897 ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਕੇ, ਜਿੱਥੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ, ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੂਲ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਐਕਟ, 1894 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਧੀਨ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। [ਪੈਰਾ 18[249-ਏ-ਬੀ]

ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲੇਟ ਜੁਰਿਸਡਿਕਸ਼ਨ : ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ.2915 ਦਾ 2022.

ਇੰਦੌਰ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਮਨੋਹਰਲਾਲ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ., (2020) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 129 : [2020] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 1; ਦਾ ਰਾਜ ਗੁਜਰਾਤ ਬਨਾਮ ਐਸਾਰ ਆਇਲ ਲਿਮਿਟੇਡ, (2012) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 522 : [2012] 2 ਐਸਸੀਆਰ 1127 ਅਤੇ ਏ. ਸ਼ਨਮੁਗਮ ਬਨਾਮ ਆਰੀਆ ਕਸ਼ਤਰੀ ਰਾਜਕੁਲਾ ਵਮਸਾਥੁ ਮਦਲਯਾ ਨਨ੍ਯਵਨਾ ਪਰਿਪਾਲਨਾਈ ਸੰਗਮ, (2012) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 430 : [2012] 4 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 74 – ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ।

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

[2020] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 1 ਪੈਰਾ 7.5 ਦਾ ਅਨੁਸਰਣ ਕਰਦਾ ਹੈ

[2012] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 1127 ਪੈਰਾ 15.1 ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ

[2012] 4 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 74 ਨੇ ਪੈਰਾ 15.1 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਫ ਜੁਡੀਕੇਚਰ ਐਟ ਅੱਲਾਹਾਬਾਦ, ਲਖਨਊ ਬੈਂਚ, ਲਖਨਊ ਵਿੱਚ ਲੈਂਡ ਏਕੁਇਜ਼ੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 41 ਆਫ 2012 ਦੀ ਤਾਰੀਖ 24.04.2017 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਨਾਲ

ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2917, 2918 ਅਤੇ 2919 ਆਫ 2022।

ਵੀ. ਕੇ. ਸ਼ੁਕਲਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਆਰ. ਕੇ. ਸਿੰਘ, ਐਮ. ਐਮ. ਪਾਂਡੇ, ਮਿਸਿਜ਼ ਨੀਰਜ ਸਿੰਘ, ਕੁਮਾਰ ਗੌਰਵ, ਪ੍ਰਵੀਨ ਪਾਠਕ, ਅਜੈ ਚੌਧਰੀ, ਮਿਸ ਰਿਤੂ ਰੇਨੀਵਾਲ, ਸਾਜਿਤ ਪੀ., ਸੁਧੀਰ ਕੁਸਲੇਸਥਾ, ਸਮੀਰ ਕੁਲਸ੍ਰੇ□ਠ, ਰਾਕੇਸ਼ ਉੱਤਮਚੰਦ ਉਪਾਧਯਾਯ, ਮਿਸ ਆਰਤੀ ਯੂ. ਮਿਸ਼ਰਾ, ਰਿਸ਼ਭ ਕੁਮਾਰ ਪਾਂਡੇ, ਮ੍ਰਿਦੁਲ ਸਿਨਹਰਾ, ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਐਸ. ਆਰ. ਸਿੰਘ, ਰਾਣਾ ਮੁਖਰਜੀ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟਸ, ਯਸ਼ ਪਾਲ ਧੀਂਗਰਾ, ਪ੍ਰਤੀਕ ਯਾਦਵ, ਮਿਸ ਸੁਨੀਤਾ ਪੰਡਿਤ, ਕੇ.

ਕੇ. ਯਾਦਵ, ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਯਾਦਵ, ਗੌਰਵ ਲੋਮੇਕਸ, ਮੋਹਦ. ਮੁਜਤਬਾ, ਅੰਕੁਰ ਯਾਦਵ, ਮਿਸ ਮੰਜੂ ਜੇਟਲੀ, ਰੁਦ੍ਰੇਸ਼ਵਰ ਸਿੰਘ, ਕੌਸ਼ਿਕ ਪੋਦਾਰ, ਮਿਸ ਈਸ਼ਾ ਸਿੰਘ, ਨਿਸ਼ਿਤ ਅਗਰਵਾਲ, ਹਰਸ਼ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਕੁਮਾਰ ਦੀਪਰਾਜ, ਵਿਕਾਸ ਤਿਵਾਰੀ, ਧਰਮੇਂਦਰ ਕੁਮਾਰ ਸਿਨਹਾ, ਭਕਤੀ ਵਰਧਨ ਸਿੰਘ, ਰਾਜੀਵ ਕੁਮਾਰ ਦੁਬੇ, ਅਸ਼ਵਨੀ ਸ਼ਰਮਾ, ਕਮਲੇਂਦਰ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਪੁਖਰਾਮਬਾਮ ਰਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਕਿਰਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਮਿਸ ਅਨੁਪਮਾ ਨੰਗੋਮ, ਮੋਹਨ ਦਾਦਵਾਲ, ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਜਵਾਬੀ ਪਾਰਟੀ ਲਈ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮੋਹਿੰਦਰ ਆਰ. ਸ਼ਾਹ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

1. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਗਰੁੱਪ ਦੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਸੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਆਮ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

2. ਨਿਰਾਸ਼ ਅਤੇ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਕੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਿਜੀ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪਸੰਦ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਲਿਖਤੀ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅੱਲਾਹਾਬਾਦ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੰਬੰਧਿਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼/ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਨਾਖੁਸ਼ ਹੋ ਕੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲਿਖਤੀ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ(ਆਂ) – ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਮੂਲ ਜਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ "ਦ ਰਾਈਟ ਟੂ ਫੇਅਰ ਕੰਪੈਨਸੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਂਸਪੈਰੈਂਸੀ ਇਨ ਲੈਂਡ ਏਕਵਿਜ਼ੀਸ਼ਨ, ਰਿਹੈਬਿਲੀਟੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਰੀਸੈਟਲਮੈਂਟ ਐਕਟ, 2013 (ਇਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ "ਐਕਟ, 2013" ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ) ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਸ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਐਕਟ, 2013 ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ, ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਲੈਂਡ ਏਕਵਿਜ਼ੀਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1894 (ਇਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ "ਐਕਟ, 1894" ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ) ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਪੁਰਸਕਾਰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2915 ਦਾ 2022

3. ਰਾਨੋਪਾਲੀ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫੈਜ਼ਾਬਾਦ ਦੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 17.172 ਹੈਕਟੇਅਰ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਫੈਜ਼ਾਬਾਦ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ (ਇਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ "ਅਥਾਰਟੀ" ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ) ਵੱਲੋਂ ਰਹਿਣ ਸਹਿਣ ਦੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਮੰਗਵਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਪਲਾਟ ਨੰਬਰ 407, 413 ਅਤੇ 415 ਵਿੱਚ 0.3 1.3 ਹੈਕਟੇਅਰ ਜ਼ਮੀਨ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ, ਜੋ ਇਥੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 4 ਤੱਕ ਸਨ (ਇਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ "ਮੂਲ ਜਮੀਨ ਮਾਲਕ" ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ)।

4. ਧਾਰਾ 4 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 17 ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮੂਲ ਜਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 3810 ਦਾ 2005 ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਤਿੰਨ ਪਲਾਟਾਂ ਦੇ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਉਕਤ ਤਿੰਨ ਪਲਾਟਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਅੰਤਰਿਮ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ। ਉਕਤ ਤਿੰਨ ਪਲਾਟਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪੂਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਅਥਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਐਕਟ, 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਅਧੀਨ ਪੁਰਸਕਾਰ ਵੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਿਵਾਏ ਉਕਤ ਤਿੰਨ ਪਲਾਟਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ, ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਲੰਬਿਤਤਾ ਅਤੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਕਾਰਨ। ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਤੱਥ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਐਕਟ, 2013 ਦੀ ਧਾਰਾ 24(1)(ਏ) ਅਧੀਨ ਸੰਸਦ ਦੀ ਅਸਲ ਮਨਸ਼ਾ ਦੇ ਚਾਨਣ ਵਿੱਚ ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ

ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਕਤ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਬਾਕੀ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ 07.09.2005 ਨੂੰ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਪੁਰਸਕਾਰ 10.04.2007 ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਵੱਖ ਵੱਖ ਤਾਰੀਖਾਂ ਨਾਲ ਕੁੱਲ ਰਕਮ ਰੁਪਏ 5,11,60,606.00 ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸੀ।

3.2 ਮਿਤੀ 27.09.2010 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 3810 ਦੇ 2005 ਨੂੰ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਥੇ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਸੰਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਐਕਟ, 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 4(1) ਅਧੀਨ ਅਰਜੀ/ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਵਿਚਾਰੇ ਜੋ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਕਿ ਅਸਲ ਜਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਅਰਜੀ/ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਨੂੰ ਐਕਟ, 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 48 ਅਧੀਨ ਅਸਲ ਜਮੀਨ ਮਾਲਕ ਅਥਾਰਿਟੀ ਨੇ ਮਿਤੀ 13.03.2012 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇੱਥੇ ਜਵਾਬਦੇਹ – ਅਸਲ ਜਮੀਨ ਮਾਲਕ ਫਿਰ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 41 ਦੇ 2012 ਨੂੰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ।

3.3 ਉਕਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਲੰਬਿਤਾ ਦੌਰਾਨ, ਐਕਟ, 2013 ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਿਆ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਚੂੰਕਿ ਐਕਟ, 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਇਨਾਮ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਐਕਟ, 2013 ਦੀ ਧਾਰਾ 24(1) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਅਸਲ ਜਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਐਕਟ, 2013 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਮਿਲੇਗਾ।

3.4 ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੇ ਜਵਾਬਦੇਹ – ਅਸਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ – ਅਸਲ ਜਮੀਨ ਮਾਲਕ ਐਕਟ, 2013 ਦੀ ਧਾਰਾ 24(1) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪਾਉਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਲਈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਹੁਣ ਅਸਲ ਜਮੀਨ ਮਾਲਕ / ਅਸਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਐਕਟ, 2013 ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਪਵੇਗਾ, ਫੈਜ਼ਾਬਾਦ-ਅਯੋਧਿਆ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਿਟੀ, ਫੈਜ਼ਾਬਾਦ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਪਸੰਦ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2917 ਦੇ 2022

4. ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਮਿਤੀ 20.07.2017 ਦੁਆਰਾ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ – ਮੁਰਾਦਾਬਾਦ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਿਟੀ ਨੂੰ ਇਨਾਮ ਐਲਾਨਣ ਅਤੇ ਐਕਟ, 2013 ਦੀ ਧਾਰਾ 24(1) ਅਧੀਨ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਤੀਜਤਨ, ਇੱਥੇ ਜਵਾਬਦੇਹ – ਅਸਲ ਜਮੀਨ ਮਾਲਕ ਐਕਟ, 2013 ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪਾਉਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਲਈ, ਮੁਰਾਦਾਬਾਦ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਿਟੀ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਪਸੰਦ ਕੀਤੀ ਹੈ।

4.1 ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਅਸਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਓਂ ਨੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਐਕਟ, 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਏ ਐਲਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੇ ਦੋ ਸਾਲ ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਇਨਾਮ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਐਕਟ, 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 11ਏ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਮੁਕ ਗਿਆ ਹੈ।

4.2 ਪਰੰਤੂ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਰਦਾਸ ਦੇ ਜੋ ਕਿ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਮੰਗੀ ਗਈ ਸੀ, ਮੂਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਕੀਲ ਨੇ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24(1) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 20 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਐਕਟ, 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਅਵਾਰਡ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਹੁਣ ਐਕਟ, 2013 ਦੀ ਧਾਰਾ 24(1) ਅਧੀਨ ਅਵਾਰਡ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

4.3 ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਕੇਸ ਸੀ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅੰਤਰਿਮ ਸਟੇ ਆਰਡਰ ਦੇ ਚੱਲਦਿਆਂ, ਐਕਟ, 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵੀ ਅਵਾਰਡ ਘੋਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ। ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ – ਮੁਰਾਦਾਬਾਦ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਐਕਟ, 2013 ਦੀ ਧਾਰਾ 24(1) ਅਧੀਨ ਅਵਾਰਡ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

4.4 ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਦੁਖੀ ਅਤੇ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਕੇ, ਜਿਸ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਐਕਟ, 2013 ਦੀ ਧਾਰਾ 24(1) ਅਧੀਨ ਅਵਾਰਡ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਮੁਰਾਦਾਬਾਦ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2918 ਦਾ 2022 ਅਤੇ ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2919 ਦਾ 2022

5. ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2918 ਦਾ 2022 ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 20.07.2017 ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 31806 ਦੇ 2013 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਉੱਤਪੰਨ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2919/2022 ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 20.07.2017 ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 29247 ਦੇ 2011 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਉੱਤਪੰਨ ਹੋਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੁਰਾਦਾਬਾਦ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਐਕਟ, 2013 ਦੀ ਧਾਰਾ 24(1) ਅਧੀਨ ਅਵਾਰਡ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਮੂਲ ਜਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਮਿਲਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੁਰਾਦਾਬਾਦ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ।

6. ਸ੍ਰੀ ਵੀ.ਕੇ. ਸ਼ੁਕਲਾ, ਸੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਨੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ(ਆਂ) ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਐਸ.ਆਰ. ਸਿੰਘ, ਸੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਨੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮੂਲ ਜਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ – ਮੂਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਹਨ।

7. ਸ੍ਰੀ ਸ਼ੁਕਲਾ, ਸੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ ਜੋ ਕਿ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ(ਜ਼) ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ, ਨੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ(ਜ਼) ਨੂੰ ਐਕਟ, 2013 ਦੀ ਧਾਰਾ 24(1) ਅਧੀਨ ਪੁਰਸਕਾਰ ਐਲਾਨਣ ਲਈ ਕਹਿ ਕੇ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਹੁਣ ਅਸਲ ਜ਼ਮੀਨ

ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਐਕਟ, 2013 ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

7.1 ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਸਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਰਾਹਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਕਿ ਖਾਸ ਜ਼ਮੀਨ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਲੰਬਿਤਤਾ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਅੰਤਰਿਮ ਰੋਕ ਕਾਰਨ ਪੁਰਸਕਾਰ ਐਲਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ।

7.2 ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2915 ਦੇ 2022 ਵਿੱਚ, ਤੱਤਕਾਲਤਾ ਧਾਰਾ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, 80% ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਵੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰੰਤੂ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਲੰਬਿਤਤਾ ਕਾਰਨ ਐਕਟ, 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਅਧੀਨ ਪੁਰਸਕਾਰ ਐਲਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਖੇਤਰਫਲ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਅਧਿਗ੍ਰਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਲਾਟ ਨੰਬਰ 407, 413 ਅਤੇ 415 ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਥੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਤਿੰਨ ਪਲਾਟਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਅਧੀਨ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਕਤ ਤਿੰਨ ਪਲਾਟਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਪੁਰਸਕਾਰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਰੋਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਐਲਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਪਲਾਟਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪੁਰਸਕਾਰ ਐਕਟ, 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਅਧੀਨ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਲੰਬਿਤਤਾ ਅਤੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਅੰਤਰਿਮ ਰੋਕ ਕਾਰਨ ਐਲਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ।

7.3 ਮੁਰਾਦਾਬਾਦ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2917, 2918 ਅਤੇ 2919 ਦੇ 2022 ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਤੱਤਕਾਲਤਾ ਧਾਰਾ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, 80% ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਸੀ, ਪਰੰਤੂ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਲੰਬਿਤਤਾ ਕਾਰਨ ਐਕਟ, 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਅਧੀਨ ਪੁਰਸਕਾਰ ਐਲਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ।

7.4 ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੌਖਿਕ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪੁਰਸਕਾਰ ਐਲਾਨਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਐਕਟ, 2013 ਦੀ ਧਾਰਾ 24(1) ਅਧੀਨ ਰਾਹਤ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਨਾ ਤਾਂ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਖਾਸ ਰਾਹਤਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਅਥਾਰਟੀ(ਜ਼) ਨੂੰ ਐਕਟ, 2013 ਦੀ ਧਾਰਾ 24(1) ਅਧੀਨ ਪੁਰਸਕਾਰ ਐਲਾਨਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਪੁਰਸਕਾਰ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਲੰਬਿਤਤਾ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਅੰਤਰਿਮ ਰੋਕ ਕਾਰਨ ਐਲਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ, ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਐਕਟ, 2013 ਅਧੀਨ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਸ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਐਕਟ, 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਅਧੀਨ ਪੁਰਸਕਾਰ ਐਲਾਨਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

7.5 ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਪੀਠ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੰਦੌਰ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਮਨੋਹਰਲਾਲ

ਅਤੇ ਹੋਰ, (2020) 8 **ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ.** 129, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 366.8 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਏ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ(ਆਂ) ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਭਾਰੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸਥਾਰਤ ਚਰਚਾ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰੋਕ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ 'ਤੇ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਸ਼ਾਹਦਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ (i) ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾਏਗੀ; (ii) ਕੋਈ ਵੀ ਅਸੰਭਵ ਕਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਬੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ; (iii) ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਸੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਉਹ ਕਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜੋ ਉਹ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ; (iv) ਜਿੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਸੇ ਫਰਜ਼ ਜਾਂ ਚਾਰਜ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਗਲਤੀ ਦੇ ਅਤੇ ਕੋਈ ਇਲਾਜ ਨਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਨਿਭਾਉਣ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ; (v) ਐਕਟ, 2013 ਦੀ ਮੰਸ਼ਾ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲੜਿਆ ਹੈ ਉਹ ਐਕਟ, 2013 ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਅਧੀਨ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਉੱਚਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ.

7.6 ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਇੰਦੌਰ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ (ਉਪਰੋਕਤ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 366.8 'ਤੇ ਭਾਰੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਐਕਟ, 2013 ਦੀ ਧਾਰਾ 24(2) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਸ਼ਾਹਦਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਛੱਡਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹੀ ਸਮਝ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿੱਥੇ ਅਥਾਰਟੀ ਐਕਟ, 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਅਧੀਨ ਪੁਰਸਕਾਰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਲਾਗੂ ਸਨ।

7.7 ਉਪਰੋਕਤ ਸਬਮਿਸ਼ਨ ਕਰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਇੰਦੌਰ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ (ਉਪਰੋਕਤ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਸ਼ਾਹਦਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 284, 285, 287, 289, 293, 297, 299, 300, 301, 306, 308, 309, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 323, 324, 325, 326, 329, 334 ਅਤੇ 335 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

8. ਮੂਲ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇੰਦੌਰ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਪਲ ਨੂੰ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਨਾਮ ਨੂੰ ਐਕਟ, 1894 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਅਧੀਨ ਘੋਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਐਕਟ, 2013 ਦੇ ਆਰੰਭ ਸਮੇਂ 'ਤੇ, ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਕਟ, 2013 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 24(1) ਅਧੀਨ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਮਿਲਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

8.1 ਮੂਲ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ – ਮੂਲ ਰਿਟ ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾਓਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਹੋਰ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ, 2013 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 24(1) ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅੰਤਰਿਮ ਰੋਕ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਰਿਟ ਯਾਚੀਕਾ ਦੀ ਲੰਬਿਤਤਾ ਦੀ ਅਵਧੀ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੈਟਲਡ ਸਿਧਾਂਤ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਜਿਵੇਂ ਹੈ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

8.2 ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਮਨਸ਼ਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇਨਾਮ ਨੂੰ ਐਕਟ, 1894 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਅਧੀਨ ਘੋਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਐਕਟ, 2013 ਦੇ ਆਰੰਭ ਸਮੇਂ 'ਤੇ, ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਦੇ ਲੈਪਸ ਹੋਣ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ, ਐਕਟ, 2013 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 24 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ, ਮੂਲ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਐਕਟ, 2013 ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੁਆਰਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਐਕਟ, 2013 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 24(1) ਅਧੀਨ ਇਨਾਮ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਤਦਨੁਸਾਰ ਐਕਟ, 2013 ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਧੀਨ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ।

8.3 ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2917, 2918 ਅਤੇ 2919 ਦੇ 2022 ਵਿੱਚ ਮੂਲ ਰਿਟ ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾਓਂ – ਜਵਾਬੀਆਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਹੋਰ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਚੂੰਕਿ ਇਨਾਮ ਘੋਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਨਾਮ ਨੂੰ ਐਕਟ, 2013 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 24(1) ਅਧੀਨ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਦਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਕਤ ਦਾਵੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਨਾਮ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਐਕਟ, 2013 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 24(1) ਅਧੀਨ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

8.4 ਉਪਰੋਕਤ ਦਾਵੇ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਐਕਟ, 2013 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 24(1) ਅਧੀਨ ਇਨਾਮ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਐਕਟ, 2013 ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਧੀਨ ਸੰਬੰਧਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

9. ਸੰਬੰਧਿਤ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਪੋਜ਼ਿਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ:- ਕੀ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਲੈਂਡ ਏਕਵਿਜ਼ੀਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1894 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਅਧੀਨ ਇਨਾਮ ਨੂੰ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ ਕਾਰਨ ਰਿਟ ਯਾਚੀਕਾ ਦੀ ਲੰਬਿਤਤਾ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅੰਤਰਿਮ ਰੋਕ, ਜੋ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜਤਨ ਜਿਸ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਸਹੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀਤਾ ਵਿੱਚ ਲੈਂਡ ਏਕਵਿਜ਼ੀਸ਼ਨ, ਪੁਨਰਵਾਸ ਅਤੇ ਰਿਸੈਟਲਮੈਂਟ ਐਕਟ, 2013 (ਐਕਟ, 2013) ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਐਕਟ, 1894 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵੀ ਇਨਾਮ ਘੋਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਮੂਲ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਐਕਟ, 2013 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 24 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰ

ਇਸ ਪੜਾਅ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਵਿਚਾਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ, 1894 ਅਤੇ ਐਕਟ, 2013 ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਸਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇ ਜੋ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉੱਠਾਏ ਗਏ ਸਵਾਲ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਦੇ ਲੈਪਸ ਨਾਲ ਨਿਬੜਨ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਟੇ ਆਦੇਸਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਨਤੀਜਤਨ 01.01.2014 ਨੂੰ ਅਵਾਰਡ ਨਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਕਿ ਐਕਟ, 2013 ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਐਕਟ, 1894 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 11 ਅਤੇ 11A ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ:

10. ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਐਕਟ, 1894 ਅਤੇ ਐਕਟ, 2013 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 24 ਦੀ ਕਮੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਵਾਲ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ, 2013 ਦੀ ਧਾਰਾ 24(1)(ਏ) ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸਟੇਅ ਆਰਡਰ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਵਾਰਡ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ 01.01.2014 ਭਾਵ, ਉਹ ਮਿਤੀ ਜਦੋਂ ਐਕਟ, 2013 ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਧਾਰਾ 11 ਅਤੇ ਐਕਟ, 1894 ਦੇ 11ਏ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੱਢੇ ਗਏ ਹਨ:

ਸੀ “11. ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਅਤੇ ਅਵਾਰਡ। - (1) ਤਾਇਨਾਤ ਦਿਨ 'ਤੇ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦਿਨ 'ਤੇ ਜਿਸ 'ਤੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਲੈਕਟਰ ਧਾਰਾ 9 ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੂਚਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਵਲੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਆਪਤੀ (ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ) ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 8 ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਪਾਂ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 4, ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕੀਮਤ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਹੇਠ ਅਵਾਰਡ ਬਣਾਏਗਾ-

(i) ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਅਸਲ ਖੇਤਰਫਲ;

(ii) ਉਸਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ;

(iii) ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਜਾਣੇ ਜਾਂ ਮੰਨੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਹੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵੰਡ, ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਬਾਰੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਹੋਣ ਜਾਂ ਨਾ ਹੋਣ:

ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਬਿਨਾਂ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਅਵਾਰਡ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ: ਹੋਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕੇ ਕਿ ਕਲੈਕਟਰ ਬਿਨਾਂ ਅਜਿਹੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਵਰਗ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਵਾਰਡ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(2)ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜੇਕਰ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਕਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਤੋਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਹਨ, ਨੇ ਕਲੈਕਟਰ ਦੇ ਇਨਾਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਹੈ, ਉਹ, ਹੋਰ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਅਜਿਹੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਨਾਮ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(3) ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ ਇਸੇ ਇਲਾਕੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਥਾਂ 'ਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਣ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।

(4) ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1908 (1908 ਦਾ 16) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਬਣਾਈ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਸਹਿਮਤੀ ਉਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

11A. ਇਨਾਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਅਵਧੀ। – (1) ਕਲੈਕਟਰ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਦੋ ਸਾਲ ਦੀ ਅਵਧੀ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 11 ਅਧੀਨ ਇਨਾਮ ਬਣਾਏਗਾ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਸ ਅਵਧੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਇਨਾਮ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਲਈ ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲੈਂਡ ਅਕੁਆਇਜ਼ੀਸ਼ਨ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1984 (1984 ਦਾ 68) ਦੇ ਆਰੰਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਨਾਮ ਅਜਿਹੇ ਆਰੰਭ ਤੋਂ ਦੋ ਸਾਲ ਦੀ ਅਵਧੀ ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

10.1 ਐਕਟ, 2013 ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:

(a) ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਧਾਰਾ 11 ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਇਨਾਮ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਜੋ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹਨ, ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੀਆਂ; ਜਾਂ (b) ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਧਾਰਾ 11 ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਇਨਾਮ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਉਸ ਲੈਂਡ ਅਕੁਆਇਜ਼ੀਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਗੀਆਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਐਕਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।

(2) ਬਾਵਜੂਦ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਜ਼ਮੀਨ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਕਾਰਵਾਈ ਜ਼ਮੀਨ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਐਕਟ, 1894 (1 ਦੇ 1894) ਅਧੀਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਧਾਰਾ 11 ਅਧੀਨ ਇਕ ਪੁਰਸਕਾਰ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਆਰੰਭ ਤੋਂ ਪੰਜ ਸਾਲ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਾਰਵਾਈ ਸਮਝੀ ਜਾਵੇਗੀ ਕਿ ਉਹ ਮੁਕ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁੜ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ:

10.2 ਐਕਟ, 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਕਲੈਕਟਰ/ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ/ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਵੱਲੋਂ ਪੁਰਸਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਜਾਂਚ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11AA ਦੀ ਮੰਗ ਹੈ ਕਿ ਕਲੈਕਟਰ ਧਾਰਾ 11 ਅਧੀਨ ਇਕ ਪੁਰਸਕਾਰ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ (ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ) ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਦੋ ਸਾਲ ਦੀ ਅਵਧੀ ਵਿੱਚ ਬਣਾਏਗਾ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਸ ਅਵਧੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਲਈ ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਮੁਕ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਲਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਿਆਖਿਆ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 11A ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ 1 ਵਿੱਚ ਉਲਲੇਖਿਤ ਦੋ ਸਾਲ ਦੀ ਅਵਧੀ ਦੀ ਗਣਨਾ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਰੋਕੇ ਗਏ ਸਮੇਂ ਦੀ ਅਵਧੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਲੈਕਟਰ ਵੱਲੋਂ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ

ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਦੋ ਸਾਲ ਦੀ ਅਵਧੀ ਵਿੱਚ ਪੁਰਸਕਾਰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਮੁਕ ਜਾਵੇਗਾ। ਦੋ ਸਾਲ ਦੀ ਅਵਧੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨਾ ਸੀ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਗੁਆਉਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਯਕੀਨੀਅਤ ਮਿਲੇ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11ਏ ਅਧੀਨ ਦੋ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੱਸੀ ਗਈ ਹੈ, 1894. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਉਕਤ ਮਿਆਦ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮਿਆਦ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਸਟੇਅ ਦੇ ਹੁਕਮ ਕਾਰਨ ਕੋਈ ਅਵਾਰਡ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੰਦਰਭ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।

10.3 ਮੁਕਣ ਦੀ ਅਵਧਾਰਣਾ ਨੂੰ ਵੀ ਐਕਟ, 2013 ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਪਹਿਲੂ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਦੇ ਕਿ ਜੇਕਰ ਧਾਰਾ 11 ਅਧੀਨ ਐਕਟ, 1894 ਦਾ ਇਕ ਪੁਰਸਕਾਰ ਐਕਟ, 2013 ਦੇ ਆਰੰਭ ਤੋਂ ਪੰਜ ਸਾਲ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ (ਜੋ ਕਿ 01.01.2014 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ) ਪਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਮੁਕ ਸਮਝੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ 2 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਇੰਦੌਰ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰਾਧਿਕਰਣ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੀ ਅਵਧੀ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਅਵਧੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ ਚਲ ਰਿਹਾ ਸੀ।

10.4 ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਐਕਟ 2013 ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ 1 ਦੇ ਖੰਡ (ਅ) ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਇੱਕ ਨਾਨ-ਓਬਸਟੈਂਟੇ ਖੰਡ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ, 2013 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੱਲ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਖਰੀਦ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲੈਂਡ ਏਕਵਿਜ਼ੀਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1894 ਅਧੀਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, -

a) ਜਿੱਥੇ ਐਕਟ, 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਇਨਾਮ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਐਕਟ, 2013 ਦੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਜੋ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹਨ, ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ; ਜਾਂ

b) ਜਿੱਥੇ ਧਾਰਾ 11 ਅਧੀਨ ਇਕ ਇਨਾਮ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਐਕਟ, 1894 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਗੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਐਕਟ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

10.5 ਐਕਟ, 2013 ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਨੂੰ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਮਕਸਦ ਉਹ ਖਰੀਦਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣਾ ਹੈ ਜੋ ਐਕਟ, 1894 ਅਧੀਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਇਨਾਮ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਧਾਰਾ 11 ਅਧੀਨ ਇਕ ਇਨਾਮ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਐਕਟ, 1894 ਦੇ ਐਕਟ, 2013 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ 1 ਦੇ ਖੰਡ (ਅ) ਅਤੇ (ਬ) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਦੋਵੇਂ ਉਪਰੋਕਤ ਸਥਿਤੀਆਂ ਲਈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪਰਿਣਾਮ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ।

10.6 ਇਸ ਕੇਸ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਕੀ ਹੈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ 1 ਦਾ ਖੰਡ (ਅ)। ਇਸਨੂੰ ਮੁੜ ਕਹਿਣਾ, ਜਦੋਂ ਐਕਟ, 1894 ਅਧੀਨ ਧਾਰਾ 11 ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਇਨਾਮ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਐਕਟ, 2013 ਦੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਜੋ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹਨ, ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਐਕਟ, 1894 ਅਧੀਨ ਖਰੀਦ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਐਕਟ, 2013 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਅਰਥਾਤ 01.01.2014 ਤੱਕ ਕੋਈ ਇਨਾਮ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ, ਐਕਟ, 2013 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ।

ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ “ਜਿੱਥੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ” ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਨਿਹਿਤਾਰਥ ਕੀ ਹਨ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਕਲੈਕਟਰ ਜਾਂ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਜਾਂ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਜਾਂ ਖਾਸ ਜ਼ਮੀਨ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਅਫਸਰ, ਜੋ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਨੇ ਐਕਟ, 2013 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਕੋਈ ਪੁਰਸਕਾਰ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਰਥਾਤ 01.01.2014 ਨੂੰ। ਇਹ ਕਲੈਕਟਰ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਅਫਸਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੁਰਸਕਾਰ ਪਾਸ ਨਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਨਾਕਾਮੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਐਕਟ, 2013 ਦਾ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਐਕਟ, 2013 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਣਗੇ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਐਕਟ, 2013 ਐਕਟ, 1894 ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਧੀਆ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ। ਐਕਟ, 2013 ਅਧੀਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਕਟ ਅਰਥਾਤ ਐਕਟ, 1894 ਦੇ ਅਧੀਨ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਐਕਟ, 2013 ਅਧੀਨ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਹੋਵੇਗੀ।

10.7 ਫਿਰ ਵੀ, ਇਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਗਹਿਰਾਈ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਐਕਟ, 2013 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪੁਰਸਕਾਰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਐਕਟ, 1894 ਅਧੀਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਐਕਟ ਹੈ। ਇੱਕ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 226 ਅਧੀਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੁਆਰਾ ਕੁਝ ਰਾਹਤਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਿਆਂ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ “ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਰੋਕ”, “ਕਬਜ਼ਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਰੋਕ” ਜਾਂ “ਦੋਵਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਸਥਿਤੀ ਕੋ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਾ”। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਖਿਲਾਫ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਉਕਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਅਗਾਂਹ ਵਧਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਕਟ, 1894 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਪੁਰਸਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ।

10.8 ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਦੋ ਸਾਲ, ਫਿਰ ਅਧੀਨ ਐਕਟ, 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 11ਏ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਪਰ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਉਕਤ ਮਿਆਦ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਏ ਐਕਟ, 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਘੋਸ਼ਣਾ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ ਅਦਾਲਤ

ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ, ਉਪ-ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਅਧੀਨ ਐਕਟ, 2013 ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੀ ਧਾਰਾ 1, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਅਵਾਰਡ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਕਤ ਐਕਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਭਾਵ, 01.01.2014 ਨੂੰ ਫਿਰ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਐਕਟ, 2013 ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ।10.8 ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਦੋ ਸਾਲ, ਫਿਰ ਅਧੀਨ ਐਕਟ, 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 11ਏ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਪਰ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਉਕਤ ਮਿਆਦ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਏ ਐਕਟ, 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਘੋਸ਼ਣਾ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ, ਉਪ-ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਅਧੀਨ ਐਕਟ, 2013 ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੀ ਧਾਰਾ 1, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਅਵਾਰਡ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਕਤ ਐਕਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਭਾਵ, 01.01.2014 ਨੂੰ ਫਿਰ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਐਕਟ, 2013 ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ।

10.9 ਜਦੋਂ ਇਹ ਦੋ ਸੈਕਸ਼ਨ ਭਾਵੇਂ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਐਕਟ ਅਰਥਾਤ ਐਕਟ, 2013 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਜੋ ਸਵਾਲ ਉਭਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ, ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਜਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਐਕਟ, 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਇਨਾਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਐਕਟ, 2013 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਅਰਥਾਤ 01.01.2014 ਨੂੰ, ਕੀ ਇਹ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਇਨਾਮ ਨਾ ਦੇਣਾ ਕਲੈਕਟਰ/ਜਮੀਨ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਅਕਰਮਤਾ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀ ਐਕਟ, 2013 ਅਧੀਨ ਅਜਿਹੇ ਜਮੀਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਐਕਟ, 2013 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਅਰਥਾਤ 01.01.2014 ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ ਦਾ ਵੀ ਲਾਭ ਹੈ।

10.10 ਅਸੀਂ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਵਾਕ ਕਥਨ “ਜਿਥੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਇਨਾਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ” ਨੂੰ ਸੰਦਰਭਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੜ੍ਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸਾਦੇ ਪੜ੍ਹਨ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਜਮੀਨ ਮਾਲਕ ਕੋਲ ਐਕਟ, 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਲਾਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਲੈਕਟਰ/ਜਮੀਨ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਇਨਾਮ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਇਸ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੁਆਰਾ ਕਿ 01.01.2014 ਨੂੰ, ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਇਨਾਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਐਕਟ, 2013 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਧੀਨ ਉੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ।

10.11 ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਧਾਰਾ 24 ਇੱਕ ਬਚਾਉ ਕਲੋਜ਼ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜੋ ਐਕਟ, 1894 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਧੀਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਸਮੇਂ, ਐਕਟ, 2013 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਧੀਨ ਕੁਝ ਰਾਹਤਾਂ ਦੇਣ ਲਈ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 24 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ 2 ਅਧੀਨ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਦਾ ਲੈਪਸ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ 1 ਦੀ ਕਲੋਜ਼ (ਅ) ਅਧੀਨ। ਇਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹਰ ਇੱਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਦੋਨੋਂ ਐਕਟਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸੰਦਰਭਿਕ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਧਾਰਾ 24 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ 1 ਦੀ ਕਲੋਜ਼ (ਬੀ) ਦੇ ਪੜ੍ਹਨ 'ਤੇ ਵੀ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਐਕਟ, 1894 ਅਧੀਨ ਧਾਰਾ 11 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਇਨਾਮ

01.01.2014 ਨੂੰ ਅਰਥਾਤ ਐਕਟ, 2013 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਐਕਟ, 1894 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਜੇਕਰ 01.01.2014 ਨੂੰ ਕੋਈ ਇਨਾਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਧਾਰਾ 24 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ 1 ਦੀ ਕਲੋਜ਼ (ਅ) ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ।

10.12 ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਇਨਾਮ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜੇਕਰ ਕਲੈਕਟਰ ਜਾਂ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਅਧਿਕਾਰੀ 'ਤੇ ਕੋਈ ਰੋਕ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਲੈਕਟਰ ਜਾਂ ਭੂਮੀ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਆਪਣੇ ਕੰਟਰੋਲ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੀਆਂ ਵਜ੍ਹਾਵਾਂ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਇਨਾਮ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਕਿ ਭੂਮੀ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਵੱਲੋਂ ਜੋ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ, ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ ਦੇ ਚਲਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਅਵਧੀ ਨੂੰ ਗਿਣਨਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜੇਕਰ 01.01.2014 ਨੂੰ ਐਕਟ, 2013 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਕੋਈ ਇਨਾਮ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਭੂਮੀ ਮਾਲਕ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ ਦੇ ਚਲਾਏ ਜਾਣ ਕਾਰਨ, ਫਿਰ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਣ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਕਰ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਨਾ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਇਨਾਮ ਨੂੰ ਐਕਟ, 1894 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਧੀਨ 31.12.2013 ਤੱਕ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਐਕਟ, 1894 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਧਾਰਾ 24 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ 1 ਦੇ ਖੰਡ (ਬੀ) ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀਆਂ। ਪਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਭੂਮੀ ਮਾਲਕ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ ਦੇ ਚਲਾਏ ਜਾਣ ਕਾਰਨ, 01.01.2014 ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਐਕਟ, 2013 ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਇਨਾਮ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

10.13 ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਅਥਾਰਟੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਨਾਲ ਬੋਝ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਐਕਟ, 2013 ਦਾ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ, ਇੱਕ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੱਥ, ਐਕਵਾਇਰ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰੋ ਅਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰੋ ਜਿਸ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਓ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਐਕਵਾਇਰ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਤੋਂ, ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਹੈ ਐਕਟ, 1894 01.01.2014 ਨੂੰ, ਐਕਟ, 2013 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

11. ਐਕਟ, 2013 ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਇੰਦੌਰ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ (ਸੁਪਰਾ) ਨੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਪੈਰਾ 366.8 ਵਿੱਚ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਹੈ: -

“366.8. ਧਾਰਾ 24(2) ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਜੋ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਸਮਝੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਲੈਪਸ ਲਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਨਾਕਾਮੀ ਕਾਰਨ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ

2013 ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜ ਸਾਲ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ, ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਖਰੀਦ ਦੀ

ਕਾਰਵਾਈ 1-1-2014 ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨਾਲ ਲੰਬਿਤ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਅਵਧੀ ਨੂੰ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਗਣਨਾ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣਾ ਪਵੇਗਾ।

1.11 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਮਿਲਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 284, 285, 287, 289, 293, 297, 299, 300, 301, 302, 306, 308, 309, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 321, 322, 324, 325, 326, 329, 334 ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ:-

"284. ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਸਬਮਿਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਚੱਲੀਏ, ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਸਵਾਲ ਧਾਰਾ 24 ਅਤੇ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਹੈ 2013 ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼। ਸੈਕਸ਼ਨ 24 ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ 1894 ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਹਨ 2013 ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਲੰਬਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਵਾਰਡ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਉੱਥੇ ਹੈ ਕੋਈ ਕੁਤਾਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ 2013 ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ. ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਪੁਰਸਕਾਰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਧਾਰਾ 24(1)(ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ 1894 ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੁਰਾਣਾ ਐਕਟ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਹੈ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ 2013 ਐਕਟ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ। ਹੇਠ ਦੋ ਲੋੜਾਂ ਹਨ ਸੈਕਸ਼ਨ 24(2), ਜੋ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਅਵਾਰਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ 5 ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ 2013 ਐਕਟ, ਜੇਕਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਬਜ਼ਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਲਿਆ ਗਿਆ, ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਸੌਣ ਲਈ ਨਾ. ਸੁਸਤ ਜਾਂ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਡਿਫਾਲਟ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਲਈ ਲੈਪਸ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਲੈਪਸ ਸਿਰਫ ਦੁਆਰਾ ਡਿਫਾਲਟ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ. ਜਦੋਂ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਹੈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਦ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਲਈ ਧਾਰਾ 24(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਪਬੰਧ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ. ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਨੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਧਾਰਾ 19(7) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਧੀਨ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਅਧੀਨ ਮਿਆਦ ਦੀ ਗਣਨਾ ਲਈ ਵੀ ਬੇਦਖਲੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ 2013 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 69 ਇਹ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ. ਦੀ ਧਾਰਾ 69 ਦੇ ਤਹਿਤ 2013 ਐਕਟ, 12% ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਾਧੂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਮਾਰਕੀਟ ਮੁੱਲ ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁੱਢਲੀ ਸੂਚਨਾ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਇਸ ਮਿਆਦ ਲਈ @ 12% ਵਾਧੂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅੰਤਰਿਮ ਦੇ ਕਾਰਨ ਰੋਕੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਹੁਕਮਨਾਮਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 24 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੇ ਏ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਖੁੱਲਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲਤਾ ਜਾਂ ਸੁਸਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਗਿਣਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਗੁੰਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਦੁਆਰਾ ਹੈ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ

ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਲਈ ਇਹ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ, ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਸਬੰਧਤ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਜੈਰਾਮ ਰਮੇਸ਼ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਬਹਿਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੀ ਸਮਾਂ-ਸੀਮਾ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ

285. **ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਪੀਰੀਅਡ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ ਪੰਜ ਸਾਲ ਹੈ, ਡੀ.ਡੀ.ਏ. ਬਨਾਮ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ** (2016) 16 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 258] ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨੂੰ ਕੀ ਦੱਸ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਘਰ ਵਿਵਸਥਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨਾਮ ਦੇ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਚਿਤ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਐਸਾ ਨਾ ਕਰਨਾ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੀ ਛੋਟ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਵਿਧਾਨਕ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਲੈਪਸ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, **ਡੀ.ਡੀ.ਏ. ਬਨਾਮ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ** (2016) 16 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 258] ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨਦਾਰਾਂ ਨੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਕਿ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਸਮਾਂ-ਸੀਮਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਰੋਕੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਾਹਿਰ ਹੈ, ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਸਮਾਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਇਹ "ਐਕਸ ਅਬੁੰਡੰਤੀ ਕੌਤੇਲਾ" ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਦੇ ਫਾਰਮੂਲੇਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦਾ ਦਾਇਤਵ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਅਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਦਾ ਹੈ।

287. 2013 ਐਕਟ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਨੇ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਲਈ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 24 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਦੇਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ, ਜਦਕਿ 2013 ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 114 ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਨੂੰ 1894 ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ।

289. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ 2013 ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਉੱਚੇ ਲਾਭ ਮਿਲਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਲਾਭ ਹੈ ਸਾਰੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਟੁਕੜੇ-ਟੁਕੜੇ ਵਿੱਚ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ 2013 ਐਕਟ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 5 ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਸਾਲ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਵੀ ਸੌਂਪਿਆ, ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਵਿੱਚ ਦੇ ਬਹੁਮਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਦੀ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਆਏ ਹਨ ਅਤੇ ਯੋਜਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਬਾਕੀ ਖੇਤਰ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਿਮ ਸਟੇਅ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਨੂੰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਿਰੰਤਰ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਫਾਇਦਾ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਕਿ ਇਹ ਦੀ ਅਯੋਗਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 5 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਨਤਕ

ਨੀਤੀ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਭੜਕਾਉਣ ਜਾਂ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਇਸਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਵਿੱਚ ਕਈ ਉਦਾਹਰਣਾਂ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਸਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਬੈਂਚਾਂ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਰਿੱਟ ਅਪੀਲਾਂ ਸਨ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲੰਬਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਸੈਕਸ਼ਨ ਦਾ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ 24(2) ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਸੰਸਦ ਦਾ ਕੋਈ ਲਾਭ ਦੇਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼। ਮੁਕੱਦਮਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਫਜ਼ੂਲ ਜਾਂ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਖੜ੍ਹਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਦੀ ਤਾਕਤ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਪਬੰਧ 2013 ਐਕਟ ਦੀ 114 ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਕਲੋਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6, 1897, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਪੁਰਾਣੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ 2013 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24(1)(ਬੀ) ਦੀ ਆਤਮਾ। ਦੀ ਧਾਰਾ 6(b) ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ, 1897, ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰੱਦ ਕਰਨ ਨਾਲ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਇਸ ਲਈ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਕੁਝ ਵੀ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਦੁੱਖ ਝੱਲਣਾ. ਸੈਕਸ਼ਨ 6(c) ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ, ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਜਾਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ, ਇਸ ਲਈ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਖਰਚਿਆ। ਜਦੋਂ ਉੱਥੇ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਧਾਰਾ 24(1)(ਬੀ) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਉਪਬੰਧ ਹੈ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਜਿੱਥੇ 1894 ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਵਾਰਡ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 24(ਬੀ), ਧਾਰਾ 114 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਪਬੰਧ ਹਨ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ, 1897 ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਧਾਰਾ 24 ਦੀ ਗੈਰ ਰੁਕਾਵਟ ਧਾਰਾ, ਜਿੱਥੇ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਲਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਕੁਤਾਹੀ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੀ ਅਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲਤਾ ਕਿਹਾ; ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਮਾਂ ਮਿਆਦ 5 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਗਣਨਾ ਲਈ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਸੈਕਸ਼ਨ 24(2) ਵਿੱਚ। ਧਾਰਾ 24(2) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਿੱਥੇ ਕਬਜ਼ਾ ਤਾਂ ਲੈ ਲਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਜ਼ਮੀਨ-ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾ, ਸਾਰੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਸਿਰਫ ਉੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ, 2013 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 114 ਦੇ ਉਪਬੰਧ, ਹੋਣਗੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਪਰ ਇਹ ਆਮ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ, 1897 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਦਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਸੈਕਸ਼ਨ 24(2) ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵੀਸੋ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ।

293. ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 24 ਦਾ, ਇਹ ਅੰਤਰਿਮ ਦੌਰਾਨ ਬਿਤਾਏ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਕੱਢਦਾ ਹੈ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਟੇਅ. ਇਸ ਮੰਤਵ ਲਈ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੋ, ਜੇਕਰ ਉਹਨਾਂ ਨੇ 5 ਸਾਲ ਜਾਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਫਿਰ ਕੋਈ ਘਾਟ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ। ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਸੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਬਿਤਾਏ ਗਏ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਕਾਰਨ ਅੰਤਰਿਮ ਸਟੇਅ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ, ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਮੋਦੀ ਰਬੜ ਲਿਮਟਿਡ [(1986) 4 ਐਸਸੀਸੀ 66] ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ ਬੇਲੋੜਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੋਦੀ ਰਬਰ ਲਿਮਟਿਡ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ [(1986) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 66]: (ਐਸ.ਸੀ.ਸੀਪੀ.ਪੀ. 72-74, ਪੈਰਾ 7)

“7. ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਸੂਚਨਾਵਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਭਾਗ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਹਨ ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਨਿਯਮ, 1944 ਦੇ ਨਿਯਮ 8(1) ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਯਮ 2 ਵਿੱਚ "ਡਿਊਟੀ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਧਾਰਾ (v) ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯਮ 8(1) ਅਤੇ ਸਮੀਕਰਨ "ਡਿਊਟੀ" ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਨਿਯਮ 8(1) ਵਿੱਚ ਆਬਕਾਰੀ ਦਾ” ਉਸ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਇਹਨਾਂ ਦੋ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸਮਾਨ ਸਮੀਕਰਨ ਨਿਯਮ 8(1) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਵੀ ਉਸੇ ਅਰਥ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਨਮਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਦਾ ਕਰਨ ਯੋਗ ਆਬਕਾਰੀ ਦੀ ਡਿਊਟੀ, 1944 ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਛੋਟ ਸਿਰਫ਼ ਆਬਕਾਰੀ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਡਿਊਟੀ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ "ਆਬਕਾਰੀ ਦੀ ਡਿਊਟੀ" ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਵੱਡੇ ਐਪਲੀਟਿਊਡ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਬੰਦੀ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜਾਂ ਸੀਮਤ ਸ਼ਬਦ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਨਮਕ ਦੇ ਅਧੀਨ ਲੱਗਣ ਯੋਗ ਆਬਕਾਰੀ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਲਈ ਐਕਟ, 1944, ਇਸ ਨੂੰ ਆਬਕਾਰੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨ ਲਈ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਨਮਕ ਐਕਟ, 1944 ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਸੂਲੀਯੋਗ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵਿਵਾਦ ਜਦੋਂ ਵੀ ਕੇਂਦਰੀ ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਛੋਟ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਸੀਮਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ ਕੇਂਦਰੀ ਅਧੀਨ ਵਸੂਲੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਆਬਕਾਰੀ ਡਿਊਟੀ ਲਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਨਮਕ ਐਕਟ, 1944, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਬਣਾਇਆ ਦੇ ਢੁਕਵੇਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਇਰਾਦਾ ਬਹੁਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਸੀਮਾਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ "ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਬਕਾਰੀ ਦੀ ਡਿਊਟੀ... ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਨਮਕ ਐਕਟ, 1944" ਜਾਂ "ਆਬਕਾਰੀ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਨਮਕ ਐਕਟ, 1944 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਸੂਲੀਯੋਗ ... ਜਾਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, "ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਬਕਾਰੀ ਦੀ ਡਿਊਟੀ... ਨੰਬਰ ਸੀ.ਈ.ਆਰ-8(3)/55-C.E. ਮਿਤੀ 17-9-1955, ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 255/ 77-ਸੀ.ਈ. ਮਿਤੀ 20-7-1977, ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰ. ਸੀ.ਈ.ਆਰ-8(1)/55-C.E. ਮਿਤੀ 2-9-1955, ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰ. ਸੀ.ਈ.ਆਰ-8(9)/55-C.E. ਮਿਤੀ 31- 12-1955, ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 95/61-ਸੀ.ਈ. ਮਿਤੀ 1-4-1961, ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 23/55-ਸੀ.ਈ. ਮਿਤੀ 29-4-1955 ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਸੂਚਨਾਵਾਂ। ਪਰ, ਇੱਥੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦੋ ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮੀਕਰਨ "ਆਬਕਾਰੀ ਦੇ ਕਰਤੱਵ" ਨੂੰ, ਇਸ ਲਈ, ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਆਬਕਾਰੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਸਮੇਤ ਇਸਦੇ ਸਾਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਅਰਥ ਲਈ, ਐਕਸਾਈਜ਼ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਡਿਊਟੀ ਅਤੇ ਆਬਕਾਰੀ ਦੀ ਸਹਾਇਕ ਡਿਊਟੀ ਸਮੇਤ। ਹੁਣ, ਇਹ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ, ਗ੍ਰਾਂਟ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਨਿਯਮ 8(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਛੋਟ, ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਛੋਟ, ਕੁੱਲ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ, ਹਰੇਕ ਅਜਿਹੇ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਲੱਗਣ ਯੋਗ ਆਬਕਾਰੀ ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੈ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਨਮਕ ਐਕਟ, 1944. ਪਰ, ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿ, ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ ਖਰੜਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੁਝ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਡਿਊਟੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਦੇ ਤਹਿਤ "ਆਬਕਾਰੀ ਡਿਊਟੀ" ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਸੈਂਟਰਲ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਐਂਡ ਸਾਲਟ ਐਕਟ, 1944, ਇਹ ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ, ਸਮੀਕਰਨ "ਫ਼ਰਜ਼ ਆਬਕਾਰੀ ਦਾ" ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਭ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ

ਹੋਏ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਆਬਕਾਰੀ ਦੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਅਸਧਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਕਦੇ-ਕਦੇ, ਇਸਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨਾਲ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਾਫ਼, ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਐਕਸ ਅਬਡੰਟੀ ਕੌਂਟੇਲਾ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵੀ ਉਸੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਪੈਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਉਸਾਰੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੋਰ ਵੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਅਧੀਨ ਕਾਨੂੰਨ. ਅਧਿਕਾਰੀ ਡਰਾਫਟ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਅਧੀਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਖਾਸ ਟੁਕੜਾ ਵਿਭਾਗ ਕੋਈ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਾ ਛੱਡਣ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਇਸ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਬਾਰੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਸ਼ੱਕ ਲਈ ਜਾਂ ਕਈ ਵਾਰ ਇਸ ਲਈ ਵੀ ਵਧੇਰੇ ਸੰਪੂਰਨਤਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜੋੜ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਧੀਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਰਥ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਤੱਕ। ਇਥੇ, ਮੌਜੂਦਾ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਬਦ, 'ਆਬਕਾਰੀ ਡਿਊਟੀ ਲਗਾਉਣ ਯੋਗ ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਨਮਕ ਐਕਟ, 1944 ਦੇ ਤਹਿਤ ਏ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਭਰ ਹੋਰ ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨ. ਪਰ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਅਨੁਮਾਨ ਵੱਲ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ "ਆਬਕਾਰੀ ਦੀ ਡਿਊਟੀ" ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਸਮੇਤ ਆਬਕਾਰੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਲਈ ਆਬਕਾਰੀ ਦੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਸਾਨੂੰ ਸਮੀਕਰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੱਕ "ਦੇ ਫਰਜ਼ ਆਬਕਾਰੀ" ਇਹਨਾਂ ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ. ਸਾਨੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਹੈ ਸਮੀਕਰਨ — ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਅਤੇ ਆਯਾਤ ਕੀ ਹੈ — ਅਤੇ ਇਹ ਹੈ ਜਿਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਨਿਯਮ 8(1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚ "ਆਬਕਾਰੀ ਦੀ ਡਿਊਟੀ" ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਹੈ ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਦਾ ਉਹੀ ਅਰਥ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਹੈ 8(1) ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੈ - ਦੇ ਤਹਿਤ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਆਬਕਾਰੀ ਡਿਊਟੀ ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਨਮਕ ਐਕਟ, 1944 ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਯਮ 2 ਵਿੱਚ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਧਾਰਾ (v) ਇਹ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਭਾਵ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਬਕਾਰੀ ਡਿਊਟੀ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਆਬਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਡਿਊਟੀ।"

(ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

297. ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਲਾਜੀ ਨਗਰ ਰਹਿਤਾਂ ਸੰਘ [ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਲਾਜੀ ਨਗਰ ਰਹਿਤਾਂ ਸੰਘ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਪੰਜਾਬ, (2015) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 353] ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਹੀਤਾ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਯੋਗੇਸ਼ ਨੀਮਾ [ਯੋਗੇਸ਼ ਨੀਮਾ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਐਮ.ਪੀ., (2016) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 387] ਵਿੱਚ ਸ਼ੱਕ ਜਤਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਮਾਮਲਾ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਲਾਜੀ ਨਗਰ ਰਹਿਤਾਂ ਸੰਘ [ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਲਾਜੀ ਨਗਰ ਰਹਿਤਾਂ ਸੰਘ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਪੰਜਾਬ, (2015) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 353] ਵਿੱਚ ਅਗਲੇ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ:

"[1]. 2013 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪੜ੍ਹਨ ਨਾਲ ਇਹ ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ 2013 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24(2) ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਦੀ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਜਦੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਕਾਰਵਾਈ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰੋਕ ਜਾਂ ਇੰਜੰਕਸ਼ਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਰੁਕੀ ਰਹੀ ਹੋਵੇ। ਉਸੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 19(1) ਅਧੀਨ ਐਲਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਲਈ ਸੀਮਾਂਕਣ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 19(7) ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਵੀਜੋ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 11 ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਿਚਕਾਰ ਦੇਰੀ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਕੀਮਤ ਨੂੰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਧਾਰਾ 69(2) ਲਈ ਵਿਆਖਿਆ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ

ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕ ਜਾਂ ਇੰਜੰਕਸ਼ਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਰੁਕੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਅਵਧੀਆਂ ਜਾਂ ਅਵਧੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਵਧੀ ਦੀ ਗਣਨਾ ਵਿੱਚ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਿਸਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਧਾਰਾ 24(2) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੀ ਅਵਧੀ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰੋਕ ਜਾਂ ਇੰਜੰਕਸ਼ਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਦੀ ਦੇਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਹੋਵੇ। ਅਜਿਹਾ ਕੇਸਸ ਓਮਿਸਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਦਮ ਸੁੰਦਰ ਰਾਓ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਦੇ ਟੀ.ਐਨ. [(2002) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 533] ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।"

12. . ਭੂਮੀ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਐਕਟ, 1894 ਵਿੱਚ ਵੀ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ 1984 ਦੇ ਸੋਧ ਐਕਟ ਰਾਹੀਂ ਧਾਰਾ 6 ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ I ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਲਈ ਸੋਧ ਕੀਤਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕ ਲੱਗਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 6(1) ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਐਲਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀਮਾਂਕਣ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਧਾਰਾ 11-ਏ ਨੂੰ ਵਿਆਖਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ 1984 ਦੇ ਸੋਧ ਐਕਟ 68 ਦੁਆਰਾ ਜੋੜੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ, ਆਪਣੀ ਸਮਝ ਵਿੱਚ, 2013 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24(2) ਦੀ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੀ ਅਵਧੀ ਨੂੰ ਅਟੱਲ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਦੇਰੀ ਤੋਂ ਅਣਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦ ਸਾਫ਼ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਜਾਂ ਟਕਰਾਅ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਨਿਯਮ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਤੋਂ ਵਿਚਲਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।"

299. ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦਾ ਰਾਹ ਚੁਣਿਆ ਹੈ (ਜੋ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ) ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਜਾਂ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਯਥਾਵਤ ਹੁਕਮਾਂ ਉੱਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਇਹ ਇੱਕ ਵਿਅਵਹਾਰਿਕ ਸੱਚਾਈ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਰਾਜ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਲਈ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਜਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਇਨਾਮ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਈ। ਹੁਣ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੱਕ ਇਨਾਮਾਂ (ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਭੁਗਤਾਨਾਂ) ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, 2013 ਐਕਟ (ਸਿਕ 1894 ਐਕਟ) ਅਧੀਨ ਇਨਾਮਾਂ ਦੇਣ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਵਧੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 11-ਏ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੁਆਰਾ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। "[11-ਏ. ਇਨਾਮ ਦੇਣ ਦੀ ਅਵਧੀ।—ਕਲੈਕਟਰ ਧਾਰਾ 11 ਅਧੀਨ ਇਨਾਮ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਦੋ ਸਾਲ ਦੀ ਅਵਧੀ ਵਿੱਚ ਇਨਾਮ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਸ ਅਵਧੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਇਨਾਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਤਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਲਈ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਰੱਦ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ: ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲੈਂਡ ਅਕੁਆਇਜ਼ੀਸ਼ਨ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1984 ਦੇ ਆਰੰਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਇਨਾਮ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤਾਂ ਤੋਂ ਦੋ ਸਾਲ ਦੀ ਅਵਧੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਵਿਆਖਿਆ।—ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਉਲਲੇਖਿਤ ਦੋ ਸਾਲ ਦੀ ਅਵਧੀ ਦੀ ਗਣਨਾ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕੇ ਗਏ ਸਮੇਂ ਦੀ ਅਵਧੀ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।"] ਇਸ ਲਈ, ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਉੱਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਨਾਕਾਮੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਉਹ ਆਪਣੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੇ, ਭਾਵੇਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਯੋਗ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਦੋਂ ਕਬਜ਼ਾ ਜਾਂ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਯਥਾਵਤ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਉੱਤੇ ਰੋਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧ ਸਕਦੇ; ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਜ਼ਮੀਨ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ

ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਰੱਦ ਹੋਣ ਤੱਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਉਡੀਕ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

300. ਸਾਡੀ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਮੀਨਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗੁਣਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 24(2) ਦੇ ਲਾਭ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਹ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ, ਦੇਰੀਆਂ ਅਤੇ ਟਾਲਮਟੋਲ ਦੀਆਂ ਤਕਨੀਕਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ਕਦੇ ਕਦੇ ਇਹ ਸਰਾਸਰ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਦਲੀਲਾਂ ਅਤੇ ਜਾਅਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ **ਚੰਦਰਸ਼ੇਖਰਨ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਅਧਿਕਾਰੀ**, (2012) 12 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 133 ਵਿੱਚ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ।

301. **ਅਭੇ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ** (1997) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 421, ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸ਼ਬਦਾਂ "ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਕਾਰਜਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ" ਦੇ ਵਿਸਤਾਰਿਤ ਅਰਥ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਉੱਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ: (ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਪੰਨਾ 428-29, ਪੈਰਾ 9)

"9. **ਇਸ ਲਈ ਬੀ.ਆਰ. ਗੁਪਤਾ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਭਾਰਤ** [1988 **ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ** ਔਨਲਾਈਨ ਡੇਲ 367], ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਧਾਰਾ 6 ਇਸ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ। ਸਵਾਲ ਜੋ ਕਿ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸਟੇਅ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵਰਜਿਆ ਸੀ ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੇਸਾਂ ਲਈ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ ਹਾਂ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਕੋਈ ਸਟੇਅ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਪਰ ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੇ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਐਕਸਟਰੈਕਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਤੋਂ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਘੋਸ਼ਣਾ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਹੈ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ, ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੱਕ ਹੱਥ ਪਿੱਛੇ ਖਿੱਚਣੇ ਪਏ। ਦਰਅਸਲ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਅਰਥ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਜਾਂ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ, ਅਰਥਾਤ, ਯੂਸਫਭਾਈ ਨੂਰਮੋਹਮਦ ਨੰਦੋਲੀਆ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ [(1991) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 531], ਹੰਸਰਾਜ ਐੱਚ. ਜੈਨ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ [(1993) 3 **ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ** 634], **ਸੰਗੱਪਾ ਗੁਰੂਲਿੰਗੱਪਾ ਸੱਜਣ ਬਨਾਮ ਸਟੇਟ ਆਫ ਕਰਨਾਟਕ** [(1994) 4 **ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ** 145], **ਗਾਂਧੀ ਗ੍ਰਹਿ ਨਿਰਮਾਣ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੰਮਤੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ** [(1993) 2 **ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ** 662], **ਜੀ. ਨਰਾਇਣਸਵਾਮੀ ਰੈਡੀ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ** [(1991) 3 **ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ** 261] **ਅਤੇ ਰੋਸ਼ਨਾਰਾ ਬੇਗਮ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ [ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 13976 ਆਫ਼ 1996 ਉਪ-ਨਾਮ ਮੁਰਾਰੀ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ**, (1997) 1 **ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ** 15] . ਸ਼ਬਦ "ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ" ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਕਿਸਮ ਇੱਕ ਰੁਕਾਵਟ ਹੋਵੇਗੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ

ਲਈ. ਜਦੋਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 5-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ ਮੁੱਦੇ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਘੋਸ਼ਣਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਦਾਲਤ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀ 5-ਏ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਵੈਧ ਸੀ, ਇਹ ਅਫਸਰਾਂ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਵਧੋ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਸਟੇਅ ਕੁਝ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੋਰਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਲਈ ਠਹਿਰਣ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਸੈਕਸ਼ਨ 5-ਏ ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਯੂਨੀਅਨ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਅਸੀਂ ਕੋਈ ਰਾਏ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਇਸਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ 'ਤੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਸ਼ੱਕ ਲਈ ਖੁੱਲਾ ਹੈ।

302. ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ [(2010) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 17] ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਜਵਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਐਲਾਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੋਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ: (ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਪੰ. 44, ਪੈਰਾ 72)

"72. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਜਵਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੋਕਦਾ ਸੀ। ਜੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ ਜਦੋਂ ਸਟੇ ਲਾਗੂ ਸੀ, ਤਾਂ ਜਾਹਿਰ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅਵਮਾਨਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਖਿੱਚੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਵੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਜਵਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਐਲਾਨ/ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।"

306 ਜਦੋਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕਿਸੇ ਅਸੰਭਵਤਾ ਕਾਰਨ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾਉਣ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 24(2) ਦੀਆਂ ਸਖਤੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਇਹ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਬਹਾਨਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਮੁਕਦਮੇਬਾਜ਼ ਸਹੀ ਜਾਂ ਗਲਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਸਿਦਾਂਤ “ਕੋਮੋਡਮ ਐਕਸ ਇੰਜੁਰੀਆ ਸੁਆ ਨੇਮੋ ਹਾਬੇਰੇ ਦੇਬੇਤ” ਯਾਨੀ ਆਪਣੀ ਗਲਤੀ ਤੋਂ ਸੁਵਿਧਾ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦੀ। ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਮੁਕਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਜਾਂ ਮੁਕਦਮੇਬਾਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਗੈਰ-ਦਾਵੇਦਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਵਰਤਦੇ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸੀ ਨਤੀਜੇ ਆ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਭੇਦਭਾਵਪੂਰਣ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ।

308. **ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰੀ ਟੈਲਨੁਆਰੀ ਕੋਲਿਅਰੀ** [(1989) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 411] ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਦੇਰੀ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਤਕਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਫਲਦਾਇਕ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਦੇਰੀ ਕਰਕੇ, ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਵਿਆਜ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗਾ, ਪਰ ਉਹ ਮੂਲ ਰਕਮ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪੈਸਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਅਣਉਚਿਤ ਲਾਭ ਦੇਣ ਵਰਗਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਕਦੇ ਵੀ ਸੰਸਦ ਦੀ ਮੰਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ: (ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਪੰਨਾ 416-17, ਪੈਰਾ 8)

“8. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18(5) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹਨ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ

ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ “ਏਨਿਊਰ” ਅਤੇ “ਲਾਭ” ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਉਦਧ□ਤ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਕੋਲ ਐਕਟ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਅਤੇ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਧਾਰਣ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਬਾਹਰਲੀ ਮਦਦ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿਆਜ ਨੂੰ ਕੋਲ ਮਾਈਨਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੋਲ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅੱਗੇ ਦਾਅਵੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਦਾਇਤਵ ਵੀ ਕੋਲ ਮਾਈਨਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਕਰਜ਼ੇ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦਾਇਤਵ ਨਿਪਟਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਕੇਵਲ ਕੋਲ ਮਾਈਨਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹੀ ਲਾਭਾਨਵਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਆਪਣੇ ਕਰਜ਼ੇ ਅਤੇ ਦਾਇਤਵ ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਏ ਬਿਨਾਂ ਵਿਆਜ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਮਾਲਕਾਂ ਵਲੋਂ ਲੈ ਜਾਣਾ ਬੇਤੁਕਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਦੇਰੀ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਤਕਨੀਕਾਂ ਅਪਣਾਉਣੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਵਿਤਰਣ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਕੇ ਹੋਰ ਵਿਆਜ ਕਮਾ ਸਕਣ। ਅਜਿਹੀ ਦੇਰੀ ਲਈ, ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਵਿਆਜ ਮਿਲੇਗਾ ਹਾਲਾਂਕਿ ਅੰਤਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਉਹ ਮੂਲ ਰਕਮ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪੈਸਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਦਾਅਵੇ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਿਪਟਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਅਣਉਚਿਤ ਲਾਭ ਦੇਣ ਵਰਗਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਕਦੇ ਵੀ ਸੰਸਦ ਦੀ ਮੰਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਅਸੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਵਿਆਖਿਆ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੋਲ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਜਮਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਵਿਆਜ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਕੋਲ ਮਾਈਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪੈਸੇ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਕੋਲ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦਾਇਤਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਉਣ ਲਈ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵਲੋਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।”

309. ਇਹ ਸੰਦਿਗਧ ਆਚਰਣ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਬੇਤੁਕੀ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਰੋਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ; ਪਰ ਧਾਰਾ 24(2) ਦਾ ਲਾਭ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਜਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ, ਰੋਕ ਦੌਰਾਨ ਬਿਤਾਏ ਗਏ ਸਮੇਂ ਲਈ।

314. ਮੁਹਾਵਰਾ "ਲੈਕਸ ਨੌਨ ਕੋਗਿਟ ਐਡ ਇਮਪੋਸਿਬਿਲੀਆ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਅਸੰਭਵ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ। ਭਾਵੇਂ ਭੁਗਤਾਨ ਸੰਭਵ ਹੈ ਪਰ ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਤਰਕ ਖਾਰਜ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਪਰ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਸੀ, ਜੋ ਲੰਬਿਤ ਸੀ (ਜਾਂ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਫੈਸਲਾ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਸੀ); ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵਧਾਈ ਲਈ ਹਵਾਲੇ ਮੰਗੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਜਾਂ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਆਦਿ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 24(2) ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜਮ੍ਹਾ ਨਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ, ਇਸ ਲਈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਮੁਕਤ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

315. **ਚੰਦਰ ਕਿਸ਼ੋਰ ਝਾਅ ਬਨਾਮ ਮਹਾਵੀਰ ਪ੍ਰਸਾਦ** [(1999) 8 ਵਿੱਚ ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 266], ਇੱਕ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਚੈਪਟਰ XXI-E ਦੇ ਨਿਯਮ 6 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਨਿਯਮ. ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਅਧੀਨ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਸੀਮਾ ਦੇ. ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਸ਼ਾਮ 4.15 ਵਜੇ ਤੱਕ

ਅਦਾਲਤ ਭਾਵ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕੰਮ ਦੇ ਘੰਟੇ। ਮੁੱਖ ਜਸਟਿਸ ਨੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਬਾਕੀ ਦੇ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬੈਠੇਗੀ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ 3.15 ਵਜੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ. ਵਿਚ ਮੁਹੰਮਦ. ਗਾਜ਼ੀ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਐਮ.ਪੀ. [(2000) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 342], ਮੈਕਸਿਮ "ਐਕਟਸ ਕਿਊਰੀ ਨੇਮੀਨੇਮ ਗ੍ਰੈਵਬਿਟ" ਲਈ ਆਇਆ ਸੀ ਮੈਕਸਿਮ "ਲੇਕਸ ਨਾਨ ਕੋਗਿਟ ਐਡ ਅਸੰਭਵ" ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ - ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜੋ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸੰਭਵ ਹੈ। ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ: (ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ p. 347, ਪੈਰਾ 7)

"7. ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਧਿਕਤਮ ਇਕੁਇਟੀ, ਅਰਥਾਤ, ਐਕਟਸ ਕਿਊਰੀ ਨੇਮੀਨੇਮ ਗ੍ਰੈਵਬਿਟ — ਦਾ ਇੱਕ ਕੰਮ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ, ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਅਧਿਕਤਮ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਭਾਵਨਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ, ਜੋ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਲਈ ਕੁਝ ਗਾਈਡ। ਹੋਰ ਅਧਿਕਤਮ ਹੈ,— ਕਾਨੂੰਨ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਉਹ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਜੋ ਉਹ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ. ਕਾਨੂੰਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਕਰਦਾ ਹੈ ਇਸ ਦੇ ਆਮ ਸੂਤਰ, ਅਸੰਭਵਤਾ ਨੂੰ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਇਰਾਦੇ, ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਉਸ ਆਮ ਅਪਵਾਦ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਖਾਸ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ. ਦੀ ਲਾਗੂਯੋਗਤਾ ਉਪਰੋਕਤ ਅਧਿਕਤਮ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਕੁਮਾਰ ਡੇ ਬਨਾਮ ਤਰਪਦਾ ਡੇ [(1987) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 398] ਅਤੇ ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਐਨ.ਡੀ.ਐਮ.ਸੀ [(1996) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 459]।"

"316. ਇੱਕ ਹੋਰ ਰੋਮਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਮੈਕਸਿਮ "ਨੇਮੋ ਟੇਨੇਟੂਰ ਐਡ ਇਮਪੋਸਿਬਿਲੀਆ", ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਅਸੰਭਵ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਬੰਧਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕੰਮ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਵੰਡਣਾ ਅਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਪਰ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਹੁਕਮ ਬਰਕਰਾਰ ਹੈ; ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਨਿਆਇਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਵੀ, ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਫਾਇਨਾਂਸ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਕੈਨਨੋਰ ਸਪਿੰਨਿੰਗ ਅਤੇ ਵੀਵਿੰਗ ਮਿਲਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ [(2002) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 54] ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਸ਼ਾਹਿਦਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਿਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਇੱਕ ਡਿਊਟੀ ਜਾਂ ਚਾਰਜ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਇਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਗਲਤੀ ਦੇ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਉਪਾਅ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਉੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਫ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਕਤ ਮੈਕਸਿਮ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਸ਼ਾਹਿਦਾ ਕੀਤਾ-"

"30. ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਲੈਟਿਨ ਮੈਕਸਿਮ ਲੈਕਸ ਨੌਨ ਕੋਗਿਟ ਐਡ ਇਮਪੋਸਿਬਿਲੀਆ ਨੂੰ ਵੀ ਇੰਪੋਟੇਂਸੀਆ ਐਕਸਕਿਊਸਟ ਲੇਗਮ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਆਮ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਵੀਕਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਸੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਉਹ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜੋ ਉਹ ਸੰਭਵ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਹਮੇਸ਼ਾ ਇੱਕ ਅਜੇਤੂ ਅਸਮਰੱਥਤਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿਸੇ ਦਾਇਤਵ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਤੇ ਇਹ ਰੋਮਨ ਮੈਕਸਿਮ ਨੇਮੋ ਟੇਨੇਟੂਰ ਐਡ ਇਮਪੋਸਿਬਿਲੇ ਨਾਲ ਮਿਲਦਾ ਜੁਲਦਾ ਹੈ। ਬਰੂਮ ਦੇ ਲੀਗਲ: ਮੈਕਸਿਮਜ਼ ਵਿੱਚ, ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਨੁਸਾਰ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।"

'ਫਿਰ, ਇਹ ਇੱਕ ਆਮ ਨਿਯਮ ਹੈ ਜੋ ਕਾਫ਼ੀ ਵਿਹਾਰਕ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਦਾਹਰਣ, ਜੋ ਕਿ ਨਪੁੰਸਕਤਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਬਹਾਨਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਇੱਕ ਡਿਊਟੀ ਜਾਂ ਚਾਰਜ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਅਯੋਗ ਹੈ ਇਹ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਡਿਫਾਲਟ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕੋਈ ਉਪਾਅ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ ਕਰੇਗਾ (t): ਅਤੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਅਸੰਭਵਤਾ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਲਈ ਕੋਈ ਬਹਾਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਨਿਭਾ ਰਹੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਹੈ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਫਿਰ ਵੀ ਜਦੋਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਇੱਕ ਹੈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਅਸੰਭਵਤਾ ਚੰਗੀ ਹੈ ਬਹਾਨਾ. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਾਲ ਦੀ ਖੇਪ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਜਹਾਜ਼ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਉਤਾਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਇੱਕ ਡੌਕ ਹੜਤਾਲ ਦੇ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਕਿ ਰੱਖਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਉੱਥੇ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਅਨਲੋਡ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਨਲੋਡ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੀ, ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੈਕਸਿਮ ਲੈਕਸ ਗੈਰ-ਕੋਗਿਟ ਐਡ ਅਸੰਭਵ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਲਿੰਡਲੇ, ਐਲ.ਜੇ., ਨੇ ਕਿਹਾ: "ਸਾਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਕੀ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਨੁਕਸਾਨ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਲਝਾਉਣ ਦੁਆਰਾ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਜੋ ਅਸੰਭਵ ਕਾਰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਸਦਾ ਨਿਯੰਤਰਣ।"

(ਮੂਲ ਵਿੱਚ ਜ਼ੋਰ)

317. ਹੂਡਾ ਬਨਾਮ ਬਾਬੇਸਵਰ ਕਨਹਾਰ [(2005) 1 ਐਸਸੀਸੀ 191] ਵਿੱਚ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਿਸ ਤੋਂ ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਰੋਕਦੀ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੁਝ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਕੰਮ ਕਰਨਾ, ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਸੰਬਾਸਿਵਾ ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੇ ਪਹਿਲੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਚਾਰੀ ਬਨਾਮ ਰਾਮਸਾਮੀ ਰੇਡੀ [ਆਈ.ਐਲ.ਆਰ (1899) 22 ਮੈਡ 179]। ਬਾਬੇਸਵਰ ਕਨਹਾਰ ਵਿੱਚ [ਹੂੱਡਾ ਬਨਾਮ ਬਾਬੇਸਵਰ ਕਨਹਾਰ, (2005) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 191], ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ: (ਐਸ.ਸੀ.ਸੀਪੀ.ਪੀ. 192-93, ਪੈਰਾ 5)

"5. 30-10 ਦੀ ਚਿੱਠੀ ਦੇ ਕਲਾਜ਼ 4 ਵਿੱਚ ਕੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ- 2001 ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਸੰਚਾਰ ਹੈ ਅਲਾਟਮੈਂਟ 28-11-2001 ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਵਾਬਦਾਤਾ 1 ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ 1-12 ਨੂੰ ਹੁਡਾ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ- 2001 ਅਤੇ 2-12-2001 ਅਤੇ 30-11-2001 ਨੂੰ ਡਾਕ ਛੁੱਟੀ। ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਉਸਦਾ ਇਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਨਿਯੰਤਰਣ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਦਾ ਵੀ ਤਰਕ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ, 1897 ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਨੂੰ ਦਬਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ. ਉਕਤ ਧਾਰਾ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਈ ਹੋਰ ਐਕਟਾਂ ਵਿੱਚ, ਆਮ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਕੁਝ ਹਾਲਾਤਾਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਇੱਕ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਉਸਦਾ ਨਿਯੰਤਰਣ, ਪਹਿਲੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ (ਦੇਖੋ ਸੰਬਾਸਿਵਾ ਚਾਰੀ ਬਨਾਮ ਰਾਮਸਾਮੀ ਰੇਡੀ [ਆਈ.ਐਲ.ਆਰ (1899) 22 ਮੈਡ 179]). ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਅੰਤਰੀਵ ਉਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਹ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਛੁੱਟੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ, ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕੰਮਕਾਜੀ ਦਿਨ ਜਿੱਥੇ, ਇਸ ਲਈ, ਲਈ ਇੱਕ ਮਿਆਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਐਕਟ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ, ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਛੁੱਟੀ 'ਤੇ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਐਕਟ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਉਸ

ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਹ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਦਫਤਰ ਖੁੱਲਾ ਹੈ। ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਇੱਕ ਅਸੰਭਵ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ. (ਦੇਖੋ [ਆਈ.ਐਲ.ਆਰ (1880) 5 ਸੀ ਏ ਐੱਲ 906]।) ਹਰ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਸਹੂਲਤ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਇਹ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਸਿਧਾਂਤ, ਜੋ ਜਨਰਲ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 10 ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਧਾਰਾਵਾਂ ਐਕਟ, ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਅੰਦਰਲੇ ਸਿਧਾਂਤ ਲੇਕਸ ਨਾਨ ਹਨ (ਕਾਨੂੰਨ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਅਸੰਭਵ) ਅਤੇ ਐਕਟਸ ਕਿਊਰੀ ਨੇਮੀਨੇਮ ਗ੍ਰੈਵਬਿਟ (ਐਕਟ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ)। ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਹੈ, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਫੋਰਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਪੱਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਵਿਆਜ ਦੀ ਦਰ ਥੋੜੀ ਜਿਹੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ ਉੱਚ ਸਾਈਡ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ 9% ਤੱਕ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ 3-12-2001 ਤੋਂ ਭਾਵ ਉਹ ਮਿਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਸੀ ਹੁਡਾ ਦੁਆਰਾ।"

. 318. ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੈਜੀਡੈਂਸ਼ੀਅਲ ਪੋਲ, ਇਨ ਰੀ [(1974) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 33], ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਰਸਮਾਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਕਾਰਨ ਅਸੰਭਵ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਕੋਈ ਕੰਟਰੋਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ ਇੱਕ ਵੈਧ ਬਹਾਨਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵੇਖਿਆ: (ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਪੰਨਾ 49-50, ਪੈਰਾ 15)

"15. ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਚੋਣ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਦੀ ਅਸੰਭਵਤਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1952 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 7 ਤੋਂ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਕਾਰਨ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਆਰਟੀਕਲ 62(1) ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕਿਰਦਾਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਛੀਨਦੀ। ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਮੈਕਸਿਮ ਇੰਪੋਰੀਤੀਆ ਐਕਸਕਿਊਟ ਲੇਗਮ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮੈਕਸਿਮ ਲੈਕਸ ਨੌਨ ਕੋਗਿਟ ਐਡ ਇੰਪੋਸੀਬਿਲੀਆ ਨਾਲ ਗਹਿਰਾਈ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਅਵਸ਼ਯਕਤਾ ਜਾਂ ਇੰਪੋਟੈਂਸੀਆ ਐਕਸਕਿਊਟ ਲੇਗਮ ਦੀ ਅਵਸ਼ਯਕਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਿੱਸੇ ਲਈ ਅਸੰਭਵਤਾ ਮਾਫ਼ੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਉਹ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜੋ ਕਿ ਉਹ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। 'ਜਿਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਇੱਕ ਫਰਜ਼ ਜਾਂ' ਚਾਰਜ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਗਲਤੀ ਦੇ ਉਸ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਇਲਾਜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ।' ਇਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਰਸਮਾਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਕਾਰਨ ਅਸੰਭਵ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਕੋਈ ਕੰਟਰੋਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਭਗਵਾਨ ਦਾ ਕੰਮ, ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੈਧ ਬਹਾਨਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਿਥੇ ਭਗਵਾਨ ਦੇ ਕੰਮ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਹੈ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਭਗਵਾਨ ਦੇ ਕੰਮ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਅਸੰਭਵਤਾ ਕਾਰਨ ਆਪਣੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕਿਰਦਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਜਣੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ। (ਦੇਖੋ ਬਰੂਮ ਦੇ ਲੀਗਲ ਮੈਕਸਿਮਸ, 10ਵੀਂ ਐਡਨ. ਪੰਨਾ 162-63 ਅਤੇ ਕ੍ਰੇਇਸ ਆਨ ਸਟੈਚੂਟ ਲਾਅ, 6ਵੀਂ ਐਡਨ. ਪੰਨਾ 268").

319. ਸਟੈਂਡਰਡ ਚਾਰਟਰਡ ਬੈਂਕ ਬਨਾਮ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਆਫ ਐਨਫੋਰਸਮੈਂਟ [(2005) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ.

530] ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੈਕਸਿਮ "ਇਮੋਟੈਂਪਿਆ ਐਕਸਕਿਊਸਟ ਲੇਗੇਮ" ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਸੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਉਹ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜੋ ਕਿ ਸੰਭਵ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੀ ਅਸੰਭਵਤਾ ਸਬੰਧੀ ਮੈਕਸਿਮ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਫਿਰ ਵੀ, ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਾ ਅਸਰ, ਫਿਲਹਾਲ, ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਇਤਵ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਬਣਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਉਪਲਬਧ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣੀ ਪਈ, ਜੋ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮਾਂ ਹੈ ਭਾਵ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ ਦੀ ਅਵਧੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਕੁੱਲ 5 ਸਾਲ ਦੀ ਅਵਧੀ।

320. ਮੈਕਸਿਮ ਐਕਟਸ ਕਿਊਰੀਆ ਨੇਮੀਨੇਮ ਗ੍ਰਾਵਾਬਿਟ ਨੂੰ ਉਸ ਸਿਦਾਂਤ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਕਾਰਨ, ਕੋਈ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਉਠਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਜੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜੀ ਦੇ ਚੱਲਦਿਆਂ ਕੋਈ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਮਾਮਲਾ ਬਿਨਾ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ ਆਪਣੇ ਆਪ ਭੰਗ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਮਾਮਲਾ ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੈਕਸਿਮ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਮੋਡਮ ਐਕਸ ਇੰਜੂਰੀਆ ਸੁਆ ਨੇਮੋ ਹਾਬੇਰੇ ਦੇਬੇਟ, ਭਾਵ, ਕੋਈ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਆਪਣੀ ਗਲਤੀ ਤੋਂ ਸੁਵਿਧਾ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੀ। ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੀ ਗਲਤੀ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਉਠਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਜੇਕਰ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜੀ ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਆਧਾਰ ਜਾਂ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਸਿਰਫ ਦੇਰੀ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਦੇਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਿਆਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਮਿਥੁੰਜੇ ਪਾਨੀ ਬਨਾਮ ਨਮਰਦਾ ਬਾਲਾ ਸਾਸਮਲ [ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1961 ਐਸ.ਸੀ. 1353] ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ: (ਏ.ਆਈ.ਆਰ. ਪੰ. 1355, ਪੈਰਾ 5) "5. ... ਇਹੀ ਸਿਦਾਂਤ ਲਾਤੀਨੀ ਮੈਕਸਿਮ ਕਮੋਡਮ ਐਕਸ ਇੰਜੂਰੀਆ ਸੁਆ ਨੇਮੋ ਹਾਬੇਰੇ ਦੇਬੇਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਭਾਵ, ਕੋਈ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਆਪਣੀ ਗਲਤੀ ਤੋਂ ਸੁਵਿਧਾ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੀ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਗਲਤ ਕੰਮ ਤੋਂ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ।"

321. ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨੀਤੀ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਸਹਿਣਯੋਗ ਦਾਅਵੇ ਦੇਰੀ ਕਾਰਨ ਫਲਦਾਇਕ ਹੋ ਜਾਣ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਪੀੜਾ ਨੂੰ ਵੀ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। 2013 ਦਾ ਐਕਟ ਬੇਈਮਾਨ ਮੁਕਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ, ਪਰ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੁਸਤੀ ਨੂੰ ਨਾਪਸੰਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।

323. ਜੀ.ਟੀ.ਸੀ. ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ (1998) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 376) ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਟੇ ਖਾਲੀ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਦੇਰੀ ਦੀ ਅਵਧੀ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਲਗਾਏ ਅਤੇ ਅਲੱਗ ਕਰੇ। ਇਹ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੈਪੁਰ ਮਿਊਨਿਸਿਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਸੀ.ਐਲ. ਮਿਸ਼ਰਾ (2005) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 423) ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਸੁਤੰਤਰ ਅਸਤਿਤਵ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪਰੇ ਨਹੀਂ ਟਿਕ ਸਕਦਾ। ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਵਰਮਾ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (1992) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 620), ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿੰਡਲੇਜ਼ ਬੈਂਕ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਸੀ.ਆਈ.ਟੀ. (1980) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 191) 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਾਰਨ ਪੀੜਾ ਤੋਂ ਗੁਜ਼ਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ

ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਬਿਨਾ ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦੇਣ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਅਣਹੱਕਦਾਰ ਜਾਂ ਅਨਿਆਇਆ ਲਾਭ ਨਿਰਪੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

324. ਮਹਾਦੇਵ ਸਾਵਲਾਰਾਮ ਸ਼ੇਲਕੇ ਬਨਾਮ ਪੁਣੇ ਮਿਊਨਿਸਿਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ (1995) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 33), ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਆਪਣੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਆਂ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਦੇਵੀ ਰਤਨ (2010) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 417), ਅਤੇ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਵਰਮਾ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ (ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਵਰਮਾ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (1992) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 620 ਦੇ ਫੁੱਟਨੋਟ), ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਾਰਨ ਪੀੜਾ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਗੁਜ਼ਰ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਅਣਹੱਕਦਾਰ ਲਾਭ ਨਿਰਪੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ[ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਦੇਵੀ ਰਤਨ, (2010) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 417] ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ: (ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਪੀ.ਪੀ. 422-23, ਪੈਰਾ 17-18)

“17. ਕੋਈ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮਾਕਾਰ ਸਿਰਫ਼ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਕੋਈ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੇਸ, ਕਿਉਂਕਿ ਅੰਤਰਿਮ ਆਰਡਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਆਖਰਕਾਰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅੰਤਰਿਮ ਆਰਡਰ ਰੱਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਆਪਣੇ ਆਪ. ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਸ਼ ਲਗਾ ਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਅਦਾਲਤ. ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਆਖਰਕਾਰ, ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੈ ਕੋਈ ਵੀ ਯੋਗਤਾ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਬੇਲੋੜੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੈਕਸਿਮ ਐਕਟਸ ਕਿਊਰੀ ਨੇਮੀਨੇਮ ਗ੍ਰੈਵਬਿਟ, ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕੰਮ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ, ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ. ਅਜਿਹੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਅਦਾਲਤ ਹੈ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗਲਤ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕੋਈ ਵੀ ਅਯੋਗ ਜਾਂ ਅਣਉਚਿਤ ਫਾਇਦਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਨਿਰਪੱਖ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਦੁਆਰਾ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਲਾਭ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ. (ਵੀਡੀਓ ਸ਼ਿਵ ਸ਼ੰਕਰ ਬਨਾਮਯੂ.ਪੀ.ਐਸ ਆਰ.ਟੀ.ਸੀ [1995 ਸਪਲ (2) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 726], ਜੀ.ਟੀ.ਸੀ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ [(1998) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 376] ਅਤੇ ਜੈਪੁਰ ਮਿਉਂਸੀਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ। v. ਸੀ.ਐਲ. ਮਿਸ਼ਰਾ [(2005) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 423]।)

"18. ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਵਰਮਾ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਪੰਜਾਬ [1992 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 620] ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਕ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਇਸਨੇ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਗ੍ਰਿੰਡਲੇਜ਼ ਬੈਂਕ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਸੀ/ਟੀ [1980 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 191] 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਾਰਨ ਦੁੱਖ ਨਹੀਂ ਉਠਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਕ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾ ਇਸ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਂਦਾ

ਹੈ, ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਯਾਚੀਕਾ ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਿਆਂ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸੱਦਣ ਵਾਲੇ ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਅਣਹੱਕਦਾਰ ਜਾਂ ਅਨਿਆਇਆ ਲਾਭ ਨਿਰਪੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।"

"325. ਕਰਨਾਟਕ ਰੇਅਰ ਅਰਥ ਬਨਾਮ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਆਫ ਮਾਈਨਜ਼ & ਜਿਓਲੋਜੀ [2004 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 783] ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਮੈਕਸਿਮ ਐਕਟਸ ਕੁਰੀਆਏ ਨੇਮੀਨੇਮ ਗ੍ਰਾਵਾਬਿਟ ਦੀ ਮੰਗ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਉਸੇ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਜੋ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਕ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਫਾਇਦਾ ਹੋਇਆ ਜੋ ਉਹ ਅਨਿਆਥੇ ਨਾ ਕਮਾਉਂਦੀ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਦੁੱਖ ਉਠਾਇਆ ਹੈ। ਸਫਲ ਪਾਰਟੀ ਲਾਭ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ" ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਕਮਾਏ ਗਏ, ਜਾਂ ਇਸਨੇ ਜੋ ਗੁਆਇਆ ਹੈ ਉਸ ਦੀ ਭਰਪਾਈ ਕਰੋ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ: (ਐਸਸੀਸੀ ਪੰਨਾ 790-91, ਪੈਰੇ 10-11)

“10. ... ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾ ਪਹੁੰਚਾਏ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ 'ਤੇ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਿਦਾਂਤ ਕੇਵਲ ਉਹਨਾਂ ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਗਲਤ ਸਨ; ਇਹ ਸਿਦਾਂਤ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਹੀ ਤੱਥ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਕਰਦੀ। ਇਹ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਸਿਦਾਂਤ ਹੈ ਜੋ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਾਰਨ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਕ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜ਼ੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਜੋ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ, ਇਸ ਨਾਲ ਇਕ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਫਾਇਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ, ਜਾਂ ਦੂਜੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਨਹੀਂ ਸਹਿਣਦੀ, ਪਰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਤਾਂ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਧਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਫਲ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਨਾ ਪਾਸ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ। ਸਫਲ ਪਾਰਟੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ: (ਕ) ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਅਧੀਨ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕਮਾਏ ਗਏ ਲਾਭ ਦੀ ਵਾਪਸੀ, ਜਾਂ (ਖ) ਜੋ ਕੁਝ ਉਹ ਗੁਆ ਬੈਠੇ ਹਨ ਉਸ ਦੀ ਭਰਪਾਈ ਕਰਨਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਸ਼ਾਹਦਾ ਕੀਤਾ: (ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਪੰਨਾ 790-91, ਪੈਰਾ 10-11)

“11. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ [ਕਰਨਾਟਕ ਰੇਅਰ ਅਰਥ ਬਨਾਮ ਖਾਨਾਂ ਅਤੇ ਭੂਵਿਗਿਆਨ ਵਿਭਾਗ, (ਡਬਲਿਊ.ਪੀ. ਨੰ. 4030-4031 ਦਾ 1997, ਆਦੇਸ਼ ਮਿਤੀ 1-12-1998 (ਕਾਰ))] ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜ਼ੀ ਨਾ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਉਹ ਖਾਨ ਪੱਟੇ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਾ ਹੁੰਦੇ। ਪਰ ਖਨਿਜਾਂ ਨੂੰ ਖੋਦ ਕੇ ਕੱਢਣ ਅਤੇ ਵੇਚਣ ਲਈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਕੋਈ ਖਨਿਜ ਚੁੱਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 21 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਹਾਰ ਗਏ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਅਧੀਨ ਕਮਾਏ ਗਏ ਲਾਭ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਹੁੰਦੇ ਜੇ

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਾ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਤੋਂ ਜੋ ਕੁਝ ਮੰਗ ਰਹੀ ਹੈ ਉਹ ਛੋਟੇ ਖਨਿਜਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਹੈ। ਕਿਰਾਇਆ, ਰਾਜਸਵ ਜਾਂ ਟੈਕਸ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵਸੂਲ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਸਿਰ ਹੇਠ ਕੋਈ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਦੰਡਾਤਮਕ ਕਾਰਵਾਈ, ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਕੋਈ ਆਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ, ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਬਿਲਕੁਲ ਗਲਤ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਜੁਰਮਾਨਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਦੰਡਾਤਮਕ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਦਾ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਮਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੀਮਤ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਮਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਨਮਾਨੀ ਜਾਂ ਅਨੁਚਿਤ ਹੈ।"

(ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

326. ਐਚ. ਆਰ. ਅੰਤੁਲੇ [ਏ. ਆਰ. ਅੰਤੁਲੇ ਬਨਾਮ ਆਰ. ਐਸ. ਨਾਇਕ, (1988) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 602] ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲ ਸੁਣਾਈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਸੈਟਲਡ ਸਿਦਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਿਸੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾਏਗੀ। ਇਹ ਮੈਕਸਿਮ ਐਕਟਸ ਕੁਰੀਆ ਨੇਮੀਨੇਮ ਗ੍ਰਾਵਾਬਿਟ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਸਮਝ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਗਾਈਡ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਉਲਝਣਾਂ ਕਾਰਨ ਦੇਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਐਚ. ਆਰ. ਅੰਤੁਲੇ [ਏ. ਆਰ. ਅੰਤੁਲੇ ਬਨਾਮ ਆਰ. ਐਸ. ਨਾਇਕ, (1988) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 602] ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੁਣਾਇਆ: (ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਪੰਨਾ 687, ਪੈਰਾ 102)

"102. ਚੂੰਕਿ ਇਹ ਸਰਵੋਚ ਅਦਾਲਤ ਹੈ, ਕੋਈ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਇਸ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉੱਚ ਮੰਚ ਨੂੰ ਅਪ੍ਰੋਚ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ। ਲਾਰਡ ਬਕਮਾਸਟਰ ਨੇ ਮੋਂਟੀਅਲ ਸਟ੍ਰੀਟ ਰੇਲਵੇ ਕੋ. ਬਨਾਮ ਨੋਰਮੈਂਡਿਨ [1917 ਏ.ਸੀ. 170 (ਪੀ.ਸੀ.)] (ਸਿਕ) ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ:

'ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਰੇ ਨਿਯਮ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਨਿਆਂ ਦੇ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਰਾਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਅਧੀਨਤਾ ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ।'"

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਰਾਮਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੀ. ਪੁਰੀ [(1969) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 156] ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ, ਕਿਹਾ: (ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਪੰਨਾ 159, ਪੈਰਾ 5)

"5. ... ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਮਾਲਕਣ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਇੱਕ ਸਹਾਇਕ ਵਜੋਂ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਨਿਆਂ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਸਹਾਰਾ ਦੇਣ ਅਤੇ ਸੁਖਾਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਰਾਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਸ਼ਾਸਨ ਜਾਂ ਰੋਕਣ ਲਈ। ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਸਾਰੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਾਂਗ, ਇਸ ਨਿਯਮ ਦੀ ਵੀ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਮੰਗੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਬਢਾਵਾ ਦੇਵੇ।" ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਨਿਆਂਕਿਕ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਦਿਸ਼ਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਗਲਤੀ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ

ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਅਨੁਸਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਨਾ ਸਿਰਫ ਉਚਿਤ ਹੈ ਸਗੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਵੀ ਹੈ। ਨਿਆਂਕਿਕ ਰਾਏ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਝੁਕਾਅ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਖੁਦ ਹੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਰੁਕਾਵਟ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਦਾਂਤ ਉੱਤੇ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਲੈਕਜ਼ੈਂਡਰ ਰੌਜਰ ਕੇਸ (ਅਲੈਕਜ਼ੈਂਡਰ ਰੌਜਰ ਬਨਾਮ ਕੋਮਪਟੋਇਰ ਡੀ'ਐਸਕੋਮਟੇ ਡੀ ਪੈਰਿਸ, (1969-71) ਐਲ.ਆਰ. 3 ਪੀ.ਸੀ. 465; 17 ਈ.ਆਰ. 120) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮਹਾਜਨ, ਜੇ. ਨੇ ਚਾਰ-ਜੱਜ ਬੈਂਚ ਲਈ ਬੋਲਦਿਆਂ ਕੇਸ਼ਰਦੇਵ ਚਮਰੀਆ ਬਨਾਮ ਰਾਧਾ ਕਿਸ਼ਨ ਚਮਰੀਆ (1953 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 136 : ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1953 ਐਸ.ਸੀ. 23), ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. ਪੰਨਾ 153 ਤੇ ਕਿਹਾ: (ਏ.ਆਈ.ਆਰ. ਪੰਨਾ 28, ਪੈਰਾ 21)

'21. ... ਜੱਜ ਦੇ ਕੋਲ ਆਪਣੀ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ, ਬਿਨਾਂ ਫ਼ੈਸਲਾ ਧਾਰਕ ਵੱਲੋਂ ਲਏ ਗਏ ਆਧਾਰਾਂ ਜਾਂ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਐਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ।' "

329. ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲਾ ਹਾਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਿੱਤਦੇ ਜਾਂ ਹਾਰਦੇ ਹਨ। ਨਾ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਆੜ ਹੇਠ ਦੂਜੇ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨਦਾਇਕ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਜੇ ਕੋਈ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਆੜ ਹੇਠ ਆਨੰਦ ਮਾਣ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਿਆਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਨਾਕਾਮੀ ਵੱਲ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 24 ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਲਈ। ਰਾਜ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਪਰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਇਸ ਲਈ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜ ਜਾਂ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਲੈ ਰਹੇ ਸਨ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲਾ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਜਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਖੜਾ ਹੋਣਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 24(2) ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਹੱਕ ਜਾਂ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ (ਜਾਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ)।

334. ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਮਾਮਲੇ ਜਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਨੂੰ ਅਧਿਗ੍ਰਹਿਤ ਜਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਜਾਂ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਦੀ ਅਵਧੀ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਚੂਕ, 5 ਸਾਲ ਦੀ ਅਵਧੀ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਅਵਧੀ ਜਾਂ ਅਵਧੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦੀ। ਨਾਲ ਹੀ, ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 19 ਅਤੇ 60 ਵਿੱਚ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਪਰਿਣਾਮ, ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਲੈਪਸਿੰਗ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ (ਅੰਤਰਿਮ ਦੇ ਸਬਸਿਸਟੈਂਸ ਦਾ) ਨੂੰ ਫੈਕਟਰ ਕਰਨ ਦੀ ਚੂਕ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਆਦੇਸ਼ਾਂ) ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਕਿ ਨਵੇਂ ਐਕਟ ਅਧੀਨ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ) ਕੋਈ ਵੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਇੱਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਦਾ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਪੂਰਣ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਦੇ ਲੈਪਸ ਲਈ; ਨਾ ਹੀ ਕਬਜ਼ਾ ਸੰਬੰਧੀ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਭੁਗਤਾਨ ਅਤੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ (ਧਾਰਾ 77 ਅਧੀਨ) ਦੀ ਨਾਫਰਮਾਨੀ ਕੇਵਲ ਧਾਰਾ 80 ਅਧੀਨ ਉੱਚੀ ਵਿਆਜ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਨਤੀਜਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਅਸਥਾਈ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੌਰਾਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਬਾਹਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਮੁਹੱਈਆ ਨਾ ਕਰਨਾ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਲੈਪਸ ਹੋਏ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਕ ਸਪਸ਼ਟ ਨਤੀਜਾ ਹੈ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦਾ, ਵਿਸ਼ਾ ਦੇ ਮੱਦੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਧਾਰ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਨਾਇੰਸਾਫੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੇਗੀ।"

11.2 ਪੁਨਰਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦਿਆਂ, ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 335 ਤੋਂ 339 ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:-

"ਪੁਨਰਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਬਾਰੇ

335. ਬਹਾਲੀ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦਰਸ਼ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਅੰਤ 'ਤੇ ਪੂਰਾ ਨਿਆਂ, ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਉਸੇ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੱਖਣ ਪੂਰਬੀ ਕੋਲਫੀਲਡਜ਼ ਵਿੱਚ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਐਮ.ਪੀ. [(2003) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 648], ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨੰ ਪਾਰਟੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਲਿਸਟ ਗੁਆਉਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕਾਰਨ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਅਭੇਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼, ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਲਟਾ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ 'ਤੇ ਸਫਲ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾ ਰਹੇ ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਘਟਨਾ ਅੰਤਰਿਮ ਪੜਾਅ. ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 144 ਨਹੀਂ ਹੈ ਬਹਾਲੀ ਦਾ ਚਸ਼ਮਾ ਸਰੋਤ. ਇਹ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਨਿਆਂ, ਬਰਾਬਰੀ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਖੇਡ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਦਾ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਹੈ ਮੁੜ ਬਹਾਲੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤਾਂ ਜੋ ਪੂਰਾ ਨਿਆਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਹ ਹੈ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਵੀ ਕਿ ਗਲਤ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਇਸ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਾ ਰੱਖ ਕੇ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਕੇ। ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਅਣਗਿਣਤ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਧਾਰਾ 144 ਸੀਪੀਸੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਾ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ। ਕੀ ਬਹਾਲੀ ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਗਲਤ ਜਾਂ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗਲਤੀ; ਟੈਸਟ ਕੀ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਦੇ ਕਾਰਨ ਟਿਕਾਊ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੰਤ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ, ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਫਾਇਦਾ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਮਾਈ ਕੀਤੀ, ਜਾਂ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਨੇ ਗਰੀਬੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ, ਬਹਾਲੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਏ ਹੋਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਉਤਪਾਦਕ ਉਦਯੋਗ. ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਗੇਮਿੰਗ ਤੱਕ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਹਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੌਕੇ ਦਾ ਇੱਕ ਤੱਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਜੇ ਬਹਾਲੀ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਤੋਂ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਤੱਕ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਫਿਰ ਮੁਕੱਦਮਾਕਾਰ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੇ ਲਾਭਾਂ ਨੂੰ ਨਿਗਲ ਕੇ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ ਦੇ. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੱਖਣ ਪੂਰਬੀ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਕੋਲਫੀਲਡਸ [ਸਾਊਥ ਈਸਟਰਨ ਕੋਲਫੀਲਡਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਐਮ.ਪੀ. ਸਟੇਟ, (2003) 8 ਐਸਸੀਸੀ 648] ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ: (ਐਸਸੀਸੀ ਪੰਨਾ 662-64, ਪੈਰਾ 26-28)

"26. ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਸਿਦਾਂਤ ਇਸ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਬਦ "ਮੁਆਵਜ਼ਾ" ਆਪਣੇ ਮੂਲ ਅਰਥ

ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਦੇ ਸੋਧ, ਵਿਵਿਧਤਾ ਜਾਂ ਉਲਟਫੇਰ ਉੱਤੇ, ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਹੋਈ ਹਾਨੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਅਸਲ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ (ਦੇਖੋ ਜ਼ਾਹਿਰ ਖਾਨ ਬਨਾਮ ਰੇਵੇਨਿਊ ਬੋਰਡ, ਯੂ.ਪੀ. [(1984 ਸੁਪਲੀਮੈਂਟ ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 505)]। ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ, "ਮੁਆਵਜ਼ਾ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ: (i) ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਕਰਨਾ; (ii) ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਲਤੀ ਦੇ ਲਾਭਾਂ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ; ਅਤੇ (iii) ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜਾਂ ਭਰਪਾਈ। (ਦੇਖੋ **ਬਲੈਕ ਦੀ ਲਾਅ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ**, 7ਵੀਂ ਐਡੀ., ਪੰਨਾ 1315)। ਜੌਨ ਡੀ. ਕਲਾਮਾਰੀ ਅਤੇ ਜੋਸਫ ਐਮ. ਪੇਰਿਲੋ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਠੇਕੇ ਬਾਰੇ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਬਲੈਕ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ "ਮੁਆਵਜ਼ਾ" ਇੱਕ ਅਸਪਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦ ਹੈ, ਕਦੇ ਕਦੇ ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਛੱਡਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਲੈ ਲਈ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।"

'ਅਕਸਰ, ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਦੋਨੋਂ ਅਰਥਾਂ ਅਧੀਨ ਨਤੀਜਾ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ. ... ਅਨਿਆਇਆ ਗਰੀਬੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਨਿਆਇਆ ਅਮੀਰੀ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਇੱਕ ਆਧਾਰ ਹੈ। ਜੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਕਿਸੇ ਨਾ-ਨਾਮੀ ਗਲਤ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਰਿਕਵਰੀ ਦਾ ਮਾਪ ਸਖਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਕਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਪਸੀ ਦੋਸ਼, ਸਹਿਮਤੀ ਜੋਖਮ, ਅਤੇ ਨਿਆਂਪੂਰਣ ਜੋਖਮ ਵੰਡਾਉਣ ਦੀ ਉਚਿਤਤਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਅਤੇ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨੂੰ ਤੌਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਸੰਹਿਤਾ, 1908 ਦੀ ਧਾਰਾ 144 ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਧਾਰਾ 144 ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਸਿਰਫ ਇਕ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ, ਉਲਟਿਆ, ਰੱਦ ਜਾਂ ਸੋਧਿਆ ਜਾਣਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਇਕ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਵੀ ਇਕ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਕਾਫੀ ਵਿਆਪਕ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ ਸਾਰੇ ਕਿਸਮ ਦੇ ਬਦਲਾਵ, ਉਲਟਫੇਰ, ਰੱਦ ਜਾਂ ਸੋਧ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ ਇਕ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ, ਜੇਕਰ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲਾ ਉਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਉਲਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਅੰਤਰਿਮ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਸਫਲ ਰਹੀ ਸੀ।

27.... **ਇਹ ਵੀ ਉਸ ਸਿਦਾਂਤ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਗਲਤ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਾ ਰੱਖ ਕੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਕੇ ਅਗਾਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ (ਅਨੰਗਵਰੀ ਨਾਦਰ ਬਨਾਮ ਐਸ.ਪੀ. ਰਥਿਨਾਸਾਮੀ** [1970 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਆਨਲਾਈਨ ਮੱਦ 631])। ਅਜਿਹੀ ਆਂਤਰਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਧਾਰਾ 144 ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਨਾ ਆਉਂਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਵਿਵਿਧ ਸਥਿਤੀਆਂ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ।

28. ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਕਾਰਨ ਦੁੱਖੀ ਨਾ ਹੋਵੇ ਇਹ ਨਿਯਮ ਸਿਰਫ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਗਲਤ ਕੰਮ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ; "ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕੰਮ" ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਇਹ ਰਾਇ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ ਜੇਕਰ ਉਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਤੱਥ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੁੰਦੀ। ... ਜੇਕਰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਨੂੰ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ ਦੇ ਲਾਭਾਂ ਨੂੰ ਨਿਗਲ ਕੇ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ ਲਈ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਭਾਵੇਂ ਅੰਤ 'ਚ ਲੜਾਈ ਹਾਰ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਨੂੰ

ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਸੀਂ, ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਰਾਇ ਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਅੰਤ 'ਤੇ ਪੈਸੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰਾਹਤ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਫਲ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ, ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪੈਸੇ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਰੋਕਣ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਚਲਾਨ ਦੀ ਅਵਧੀ ਲਈ ਉਚਿਤ ਵਾਜਬੀ ਦਰ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਦੁਆਰਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ।"

336. ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਐਸਾਰ ਆਇਲ ਲਿਮਿਟੇਡ [(2012) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 522] ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਸਿਦਾਂਤ ਅਣਉਚਿਤ ਸਮ੍ਰਿਧੀ ਜਾਂ ਅਣਉਚਿਤ ਲਾਭ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਉਪਾਯ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ: (ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਪੰ. 542, ਪੈਰਾ 61-62)

"61. ਪ੍ਰਤੀਪੂਰਤੀ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਵਿਰਤੁਅਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਕਾਮਨ ਲਾਅ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਅਨਿਆਇਆ ਸਮ੍ਰਿਧੀ ਜਾਂ ਅਨਿਆਇਆ ਲਾਭ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਉਪਾਯ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਕਲਪ ਦੀ ਮੂਲ ਅਵਧਾਰਨਾ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅੰਤਰਾਤਮਾ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਧਨ ਜਾਂ ਕੁਝ ਲਾਭ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਗਲਤ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਉਪਾਯ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਜਾਂ ਟੌਰਟ ਵਿੱਚ ਉਪਾਯ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਮਨ ਲਾਅ ਉਪਾਯ ਦੀ ਤੀਜੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੁਆਸੀ-ਕੰਟਰੈਕਟ ਜਾਂ ਪ੍ਰਤੀਪੂਰਤੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

62. ਜੇ ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਤੀਪੂਰਤੀ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰੀਏ, ਇੱਕ ਗੱਲ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਭਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਪੂਰਤੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਉੱਤੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਅਨਿਆਇਆ ਸਮ੍ਰਿਧੀ ਜਾਂ ਅਨਿਆਇਆ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ (ਦੇਖੋ ਹਾਲਸਬਰੀ ਦੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ, 4ਥ ਐਡਨ., ਵੌਲ. 9, ਪੀ. 434)।"

337. ਏ. ਸ਼ਨਮੁਗਮ ਬਨਾਮ ਅਰਿਯਾ ਕਸ਼ਾਤਰੀਯ ਰਾਜਕੁਲ ਵੰਸਥੁ ਮਦਾਲਯ ਨੰਧਵਾਨਾ ਪਰਿਪਾਲਨੀ ਸੰਗਮ [(2012) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 430] ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਪੂਰਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਲਾਭ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਹੀ ਪਾਸੇ ਦਾ ਵਿਅਕਤੀ, ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਕਾਰਨ, ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ; ਜੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਬਣਾਇਆ ਰੱਖਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਬੇਤੁਕੀ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਗਲਤ ਲਾਭ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਸ਼ਾਹਦਾ ਕੀਤਾ: (ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਪੀ. 451-55, ਪੈਰਾ 37)

337. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕੇਸ ਇੰਡੀਅਨ ਕੌਂਸਲ ਫਾਰ ਐਨਵਾਇਰੋ-ਲੀਗਲ ਐਕਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ [(2011) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 161] (ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ, ਡਾ. ਭੰਡਾਰੀ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ, ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਲਿਖਿਆ ਸੀ) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਪੂਰਤੀ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ। ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ ਜੋ ਸੰਬੰਧਿਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਦੇ ਹਨ, ਇੱਥੇ ਮੁੜ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ: (ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਪੀ. 238 & 243, ਪੈਰਾ 171-76 & 183-84)

171. ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਵਰਮਾ ਬਨਾਮ ਸਟੇਟ ਆਫ ਯੂ.ਪੀ. [(1992) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 620] ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਹੇਠਾਂ ਮੁਸ਼ਾਹਦਾ ਕੀਤਾ: (ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਪੀ. 630, ਪੈਰਾ 16)

“16. ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਮੇਤ 50 ਆਪਰੇਟਰ ਸੰਚਾਲਕ, ਆਪਣੀਆਂ ਸਟੇਜਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰੇਆਮ ਚਲਾ ਰਹੇ ਹਨ ਸੁਣਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕਰਕੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਜਿਵੇਂ ਜੀਵਨ ਨਾਥ ਵਹਾਲ ਕੇਸ [ਜੀਵਨ ਨਾਥ ਵਾਹਲ ਬਨਾਮ ਯੂ.ਪੀ., (2011) 12 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 769] ਅਤੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ. ਇੱਕ ਤੱਥ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ, ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਣ 'ਤੇ 29-9-1959 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦੀ ਮਿਆਦ, ਉਹ ਅਧਿਕਾਰ ਗੁਆ ਬੈਠੇ ਨਵਿਆਉਣ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਵਾਹਨ ਚਲਾਉਣ ਲਈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹੋਣ ਦੀ ਸਕੀਮ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦੀ ਸ਼ਰੇਆਮ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਵਾਹਨਾਂ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖ ਰਹੇ ਹਨ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲੰਬਿਤ ਹੈ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਸੀ.ਆਈ.ਟੀ [(1980) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 191] ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ 226, ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਯੋਗ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਫਾਇਦਾ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਨਿਰਪੱਖ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅੱਗੇ ਇਹ ਗੱਲ ਰੱਖੀ ਗਈ ਕਿ ਸੀ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਨੁਚਿਤ ਲਾਭ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ. ਉਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 142(1) ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਪੂਰਾ ਨਿਆਂ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਬੇਅਸਰ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ ਸਮੇਤ 50 ਆਪਰੇਟਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਫਾਇਦਾ ਸਟੇਜ ਕੈਰੇਜ਼ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਿੱਚਣ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਰਸਤੇ ਜਾਂ ਖੇਤਰ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਅਤੇ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੋਹ ਲਿਆ 26-2-1959 ਦੀ ਡਰਾਫਟ ਸਕੀਮ ਲਈ।

172. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਵਿਤਾ ਤ੍ਰੇਹਨ ਬਨਾਮ ਬਾਲਸਾਰਾ ਹਾਈਜੀਨ ਪ੍ਰੋਡਕਟਸ ਲਿਮਿਟੇਡ. (1994) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 380) ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ: (ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਪੰਨਾ 391, ਪੈਰਾ 22)

"22. ਹਰੇਕ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਵੈ-ਨਿਹਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਵੀ ਕੇਸ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕਤਾ ਮੰਗੇਗੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸਵੈ-ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਧੀਨ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿੱਥੇ ਕੇਸ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 144 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਧਾਰਾ 144 ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਖੁੱਲ੍ਹਦੀ ਹੈ:

'144. ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਲਈ ਬੇਨਤੀ।—(1) ਜਿੱਥੇ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਅਪੀਲ, ਸੁਧਾਰ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਫੈਸਲਾ ਬਦਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਲਟਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਲਈ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਜਾਂ ਸੋਧਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ,...'" ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 144 ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦਾ, ਪਰ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੀੜਤ ਪਾਰਟੀ ਹਰੇਕ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਵੈ-ਨਿਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇ ਵੱਡੇ ਅਤੇ ਆਮ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵੱਲ ਅਪੀਲ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।"

173. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਾਰਸ਼ਲ ਸਨਜ਼ & ਕੋ. (ਭਾਰਤ) ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਸਾਹੀ ਓਰੇਟ੍ਰਾਂਸ (ਪੀ) ਲਿਮਿਟੇਡ. [(1999) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 325] ਵਿੱਚ ਇਸ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ: (ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਪੀ.ਪੀ. 326-27, ਪੈਰਾ 4)

"4. ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਕਥਾ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਲਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ, ਪਰ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਜਵਾਬੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਜਵਾਬੀ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਜੇ ਵੀ ਲੰਬਿਤ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਕਾਰਨ ਲਈ ਖਿੱਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਕਦੇ ਕਦੇ, ਉਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਤਕਨੀਕੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਹਰ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਅਣਥੱਕ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਲ ਵਿੱਚ ਫਸਣ ਦਾ ਖਤਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਦੇਰੀ ਕਾਰਨ, ਬੇਈਮਾਨ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਬੇਜਾ ਫਾਇਦਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਗਲਤ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ ਉਹ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕਰਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਜਟਿਲਤਾਵਾਂ ਦਾ ਬੇਜਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਇੱਕ ਜਾਣੀ-ਪਛਾਣੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਅਚਲ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਲੰਬਾ ਸਮਾਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ, ਉਚਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਚਿਤ ਮੇਸਨ ਮੁਨਾਫਾ ਜੋ ਕਿ ਬਾਜ਼ਾਰ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਵੱਲੋਂ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜੋ ਸੰਪਤੀ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਚਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਇੱਕ ਰਿਸੀਵਰ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜੋ ਸੰਪਤੀ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਨੂੰ ਰਿਸੀਵਰ ਦਾ ਏਜੰਟ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ [ਰਿਸੀਵਰ ਦੁਆਰਾ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਾਜਸੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਲਈ] ਜਾਂ ਅਜਿਹਾ ਹੋਰ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਹੋਰ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵਿਲੀਨਤਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।"

174. ਪਦਮਾਵਤੀ ਬਨਾਮ ਹਰਿਜਨ ਸੇਵਕ ਸੰਘ [2008 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਆਨਲਾਈਨ ਦਿੱਲੀ 1202] ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 6-11-2008 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਹੇਠਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ: (ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਆਨਲਾਈਨ ਦਿੱਲੀ ਪੈਰਾ 6)

"6. ਹੱਥ 'ਤੇ ਕੇਸ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਅਰਥ ਬਚਾਅ ਅਤੇ ਫਜ਼ੂਲ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਇੱਕ ਗਣਨਾ ਕੀਤਾ ਉੱਦਮ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਖਤਰੇ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਲੰਮਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਰਫ ਪੇਸ਼ੇਵਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਫਲਾਂ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੈਂ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਲੱਭਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ ਵਰਤਣਾ, ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਨੇ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਬਜ਼ੇ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਖਰਚੇ ਲਗਾਏ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜੋ ਬਰਾਬਰ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਲਾਭ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ ਵੰਚਿਤ ਫਜ਼ੂਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਪੀੜਤ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਮੀਰ ਫ਼ਸਲ ਵੱਢਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣਾ ਅਦਾਲਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੰਮ ਹਰ ਨਿਆਂਇਕ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸਿਸਟਮ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਇੱਕ ਸੰਦ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ. ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਖਰਚੇ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ ਦੁਆਰਾ ਝੱਲਣ ਵਾਲੀ ਘਾਟ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਅਸਲ ਲਾਗਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਸਹੀ ਵਿਅਕਤੀ।"

ਅਸੀਂ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਉੱਪਰ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ.

175. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ: (ਪਦਮਾਵਤੀ ਕੇਸ [ਪਦਮਾਵਤੀ ਬਨਾਮ ਹਰੀਜਨ ਸੇਵਕ ਸੰਘ, 2008 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਡੇਲ 1202], ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਡੇਲ ਪੈਰਾ 9)

"9. ਇਸ ਕੇਸ ਨਾਲ ਵੱਖ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਸੀਂ ਇਸਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਧਿਆਨ ਦਿਓ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਭਰ ਜਾਣ ਦੇ [ਮੁੱਖ] ਕਾਰਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਡੌਕਟਸ ਇੱਕ ਬੇਲੋੜੀ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਰੁੱਝੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ ਖਿੱਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਆਖਰਕਾਰ ਸੂਚੀ ਗੁਆ ਬੈਠਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਸਲੀ ਜੇਤੂ ਅਤੇ ਆਖਰੀ ਹਾਸਾ ਹੈ. ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਇਹ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਜੋ ਤੋਂ ਸਟੇਅ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਲਾਭਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਲਾਗਤ ਵਜੋਂ ਉਸਦਾ ਹੱਕ ਹੈ ਪਰ ਮਿਸਾਲੀ ਖਰਚਿਆਂ ਦਾ ਬੋਝ ਵੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਤਾਂ ਹੀ ਕਾਇਮ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਵਿਅਕਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂ ਲਈ ਲੜਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਉਹ ਜਿੱਤ ਜਾਂਦੇ ਹਨ 20 ਜਾਂ 30 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਕੇਸ ਜਿੱਤਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੂਰਖ ਬਣੋ ਗਲਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਅਸਲ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗਾ, ਜਿਸਨੇ ਵੱਢੀ ਸੀ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਲਾਭ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੇਖਣ ਲਈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਗਲਤ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਹਰ ਸਮੇਂ ਨਿਰਾਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਦਮ, ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਬਕਾਇਆ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਲੰਮਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਆਪਣੀ ਪੈਸੇ ਦੀ ਤਾਕਤ ਲਈ, ਆਖਰਕਾਰ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਲੰਬੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਖਰਚੇ ਝੱਲਣੇ ਪੈਣਗੇ। ਸੈਟਲ ਕੀਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਹੁਦਿਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਗਲਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ, ਨਿਆਂਇਕ ਦੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਪੱਧਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਇੱਕ ਜੂਏ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਿਧੀ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰੋ, ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਪਾਸਾ ਕੀ ਹੈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਲੋਡ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਹਾਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਸਮਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਅਸਲ ਲਾਭ ਹੈ. ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਦਾਲਤਾਂ।"

176. ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਖਿਲਾਫ, ਖਾਸ ਛੁੱਟੀ ਲਈ ਅਪੀਲ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 29197 ਦੀ 2008 ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਸੰਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖਤ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ [ਪਦਮਾਵਤੀ ਬਨਾਮ ਹਰੀਜਨ ਸੇਵਕ ਸੰਘ, (2012) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 460]: (ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਪੰ. 460, ਪੈਰਾ 1)

“1. ਅਸੀਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਉਪਸਥਿਤ ਹੋਏ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੋਚ-ਸਮਝ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਖਾਸ ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਤਦਰਥ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।”

183. ਮਾਰਸ਼ਲ ਸਨਜ਼ ਐਂਡ ਕੋ. (ਭਾਰਤ) ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਸਾਹੀ ਓਰਸ (ਪੀ) ਲਿਮਿਟੇਡ [(1999) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 325] ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 4 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ: (ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਪੰਨੇ 326-27)

“4. ... ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਬਹਾਨੇ ਤੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤਕ ਖਿੱਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਕਦੇ ਕਦੇ, ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਤਕਨੀਕੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਹਰ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਅਣਥੱਕ ਲੰਬਾਈ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਲ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਣਜਾਣ ਫਸ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਦੇਰੀ ਕਾਰਨ, ਬੇਈਮਾਨ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਬੇਜਾ ਫਾਇਦਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਗਲਤ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ ਉਹ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਇੱਕ ਜਾਣੀ-ਪਛਾਣੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਅਚਲ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਲੰਬਾ ਸਮਾਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਉਚਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਬਾਜ਼ਾਰ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋ ਸਕਣ ਵਾਲੇ ਉਚਿਤ ਮੇਸਨ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜੋ ਸੰਪਤੀ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਉਚਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਇੱਕ ਰਿਸੀਵਰ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜੋ ਸੰਪਤੀ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਰਿਸੀਵਰ ਦੇ ਏਜੰਟ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਸੀਵਰ ਦੁਆਰਾ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਾਇਲਟੀ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਅਜਿਹਾ ਹੋਰ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਦੇ ਹੋਰ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਰਾਖੀ, ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।”

184. **ਓਸੇਫ ਮੈਥਾਈ ਬਨਾਮ ਐਮ. ਅਬਦੁਲ ਖਾਦਿਰ** [(2002) 1 **ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ.** 319] **ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਕਿ:** (**ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ.** ਪੰ. 328, **ਪੈਰਾ** 13)

"13. ... ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰੋਕ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਅਤੇ ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਰੋਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਜੋਖਮ ਅਤੇ ਖਰਚੇ ਉੱਤੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸੂਚੀ ਦੇ ਖਾਰਜ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਰੋਕ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਰੋਕ ਦੇਣਾ ਆਟੋਮੈਟਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦਾ।"

ਹੋਰ ਫੈਸਲੇ ਵੀ ਹਨ, ਜੋ ਇਸੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਂਦੇ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹਨ। [ਭਾਰਤੀ ਕੌਂਸਲ ਫਾਰ ਐਨਵਾਇਰੋ-ਲੀਗਲ ਐਕਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ, (2011) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 161; ਗ੍ਰਿੰਡਲੇਜ਼ ਬੈਂਕ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਸੀ.ਆਈ.ਟੀ., (1980) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 191; ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਵਰਮਾ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਪੰਜਾਬ, (1992) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 620. ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮਾਰਸ਼ਲ ਸਨਜ਼ & ਕੋ. (ਭਾਰਤ) ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਸਾਹੀ ਓਰੇਟ੍ਰਾਂਸ (ਪੀ) ਲਿਮਿਟੇਡ, (1999) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 325.]

338. ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਜਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਜੋ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ, ਦੇਰੀ ਦੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਨਾਲ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਹੈ ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਕਰਤੱਵ ਬੇਲੋੜੀ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ ਵਰਤ ਕੇ, ਬੇਲੋੜਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਣਾ। ਕਲਾਭਾਰਤੀ ਐਡਵਰਟਾਈਜ਼ਿੰਗ ਬਨਾਮ ਹੇਮੰਤ ਵਿਮਲਨਾਥ ਨਾਰੀਚਨੀਆ [(2010) ਵਿੱਚ 9 **ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ** 437], ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਪਰਿਣਾਮੀ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਬੇਅਸਰ ਕਰਨਾ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ. ਉਭਰਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਿਮ ਉਪਾਅ ਵਜੋਂ ਰਾਹਤਾਂ ਨੂੰ

ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਚੋ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਦ ਬਹਾਲੀ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਪਛਾਣਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰੂਪ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫਾਇਦੇ ਉਸ ਦਾ ਇਸ਼ਾਰੇ, ਸਦੀਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ; ਇਸ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰੇਗਾ ਉੱਚਿਤ ਜਾਂ ਲੜੀਵਾਰ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼, ਵਾਰ-ਵਾਰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣਾ — ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਅੰਡਰਲਾਈਂਗ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ. ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਪਹੁੰਚ ਹੋਵੇਗੀ ਮਤਲਬ ਕਿ, ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਜਿੱਥੇ ਦੋ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ (ਹੋਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਉਸੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਤੋਂ ਉਜਾੜੇ) ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਣ ਦਿੰਦਾ ਹੈ - ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹੈ, ਦੂਜਾ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਇੱਕ ਜਾਂ ਲੜੀਵਾਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ, ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਦੌਰਾਨ ਜਿਸ ਦੀ ਲੰਬਿਤ ਮਿਆਦ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬੰਨ੍ਹ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਾਰਟੀਆਂ, ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਲਾਭ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਡੀਮਡ ਦੇ ਨਾਲ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 24(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਲੈਪਸ ਦੀ ਸਥਿਤੀ। ਅਜਿਹਾ ਨਤੀਜਾ, ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ, ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਕਦੇ ਵੀ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ; ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਬਹਾਲੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਫਾਇਦਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ, ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਹੋਰ ਪਾਰਟੀ.

339. ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਮੂਰਤੀ ਐਸ. ਪੀਡੀ. ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ [(2006) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 286], ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅਣਜਾਣ ਗਲਤੀ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਸੁਧਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 24 ਅਧੀਨ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਅਵਧੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 24(2) ਅਧੀਨ 5 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਲਈ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣਾ ਪਵੇਗਾ ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ।

ਉਪਰੋਕਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦਾ ਸਾਰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੰਖੇਪ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ-

(i) ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਲੈਣ ਲਈ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਾਰਵਾਈ, ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਸੌਣ ਲਈ ਨਾ;

(ii) ਸਿਰਫ ਸੁਸਤ ਜਾਂ ਅਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲਤਾ ਅਤੇ ਡਿਫਾਲਟ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਐਕਵਾਇਰ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ;

(iii) ਐਕਵਾਇਰ ਦੀ ਵਿਛੋੜਾ ਸਿਰਫ ਦੁਆਰਾ ਡਿਫਾਲਟ ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਹੁਕਮ;

(iv) ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧੀਨ 12% @ ਵਾਧੂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਐਕਟ, 2013 ਦੀ ਧਾਰਾ 69 ਨੂੰ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮਨਾਮਾ;

(v) ਜੇਕਰ ਇਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਲਈ, ਕਿਸੇ ਲਈ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੇ

ਕਾਰਨ, ਲੈਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਦਮ, ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ;

(vi) ਜੇਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ;

(vii) ਐਕਟ, 2013 ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕੇਵਲ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਦੇਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ, ਜਦਕਿ ਐਕਟ, 2013 ਦੀ ਧਾਰਾ 114 ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਅਨੁਸਾਰ, ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਐਕਟ, 1894 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ।

(viii) ਇਹ ਐਕਟ, 2013 ਦੀ ਮੰਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਉਹ ਧਾਰਾ 24 ਅਧੀਨ ਵਿਚਾਰਿਤ ਉੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ;

(ix) ਇਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੀ ਮੰਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ, ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 226 ਅਧੀਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਐਕਟ, 2013 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਮਿਲਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਸਿਵਾਏ ਐਕਟ, 2013 ਅਧੀਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੀਮਾ ਤੱਕ;

(x) ਜਿਥੇ ਕੁਝ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦਾ ਰਾਹ ਚੁਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਜਾਂ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਸਥਾਈ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਇਹ ਵਿਅਵਹਾਰਿਕ ਹਕੀਕਤ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ, ਅਜਿਹੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਇਨਾਮ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਈ ਹੈ;

(xi) ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿਹੜੇ ਇਨਾਮਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਐਕਟ, 2013 (ਸਿਕ 1894 ਐਕਟ) ਅਧੀਨ ਇਨਾਮਾਂ ਦੇਣ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਵਧੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 11-ਏ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੁਆਰਾ ਬਾਹਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਦੋ ਸਾਲ ਦੀ ਅਵਧੀ ਦੀ ਗਣਨਾ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕੇ ਗਏ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਕਾਰਜ ਦੀ ਅਵਧੀ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ;

(xii) ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 24(2) ਦੇ ਲਾਭ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਹ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਨਹੀਂ। ਦੇਰੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਲੰਬ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਤਕਨੀਕਾਂ (xiii) ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣਗੇ, ਜਦੋਂ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਲੰਬਿਤ ਹੈ;

(xiv) ਜਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਗਲਾ

ਐਲਾਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੰਮਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੋਕ ਦੇਵੇਗਾ;

(xv) ਜਦੋਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਸੰਭਵਤਾ ਕਾਰਨ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾਉਣ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਧਾਰਾ 24 ਦੀਆਂ ਸਖਤੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਇੱਕ ਪਰਯਾਪਤ ਬਹਾਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਦਾ ਕਾਰਨ ਚੰਗਾ ਜਾਂ ਮਾੜਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸਹੀ ਜਾਂ ਗਲਤ। ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਧਾਰਾ 24 ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਜਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ, ਜੋ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਵਿਚਾਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਸੰਸਦ ਦੀ ਮੰਸ਼ਾ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਵਿਰੋਧਾਭਾਸੀ ਨਤੀਜੇ ਆ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਭੇਦਭਾਵਪੂਰਣ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ;

(xvi) ਕਾਨੂੰਨ ਅਸੰਭਵ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ;

(xvii) ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਿਸੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾਏਗੀ;

(xviii) ਕੋਈ ਪਾਰਟੀ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੀ ਪਰਿਸਥਿਤੀ ਕਾਰਨ ਕੋਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਕੰਟਰੋਲ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਪਹਿਲੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਐਸਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ;

(xix) ਜਦੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਬਦਲਾਅ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਰਸਮਾਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਕਾਰਨ ਅਸੰਭਵ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਕੋਈ ਕੰਟਰੋਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੈਧ ਬਹਾਨਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ;

(xx) ਅਦਾਲਤ ਆਪਣੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਆਂ ਦੇ ਕਰਜ਼ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਾਰਨ ਭੁਗਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾ ਸਕਦੀ ਹੈ; (xxi) ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਦੁੱਖੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਅਨਿਆਇਆ ਲਾਭ ਨਿਰਪੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ;

(xxii) ਕੋਈ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਆੜ ਹੇਠ ਦੂਜੇ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨਦਾਇਕ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ;

(xxiii) ਜੇ ਕੋਈ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਆੜ ਹੇਠ ਆਨੰਦ ਮਾਣ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਨਿਸਕਰਿਆਤਾ ਵੱਲ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਜ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ ਕਰਨ ਲਈ ਇਨਾਮ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਪਰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ।

13. ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 24 ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਦੀ ਅਵਧੀ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਰਾਜ ਨੂੰ ਇਨਾਮ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਮਲੇ ਜਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਨੂੰ ਅਧਿਗ੍ਰਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਜਾਂ ਇਨਾਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣਾ, ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਅਵਧੀ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਅਵਧੀ ਜਾਂ ਅਵਧੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ।

14. ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰੀਖਣ ਉਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ ਜਦੋਂ ਕਿ ਐਕਟ, 2013 ਦੀ ਧਾਰਾ 24(1) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ। ਹੋਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ, ਕੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅੰਤਰਿਮ ਰੋਕ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਐਕਟ, 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਅਧੀਨ ਅਵਾਰਡ ਦਾ ਐਲਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਐਕਟ, 2013 ਆਇਆ ਤਾਂ ਅੰਤਰਿਮ ਸਟੇਅ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਇਸ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਐਕਟ, 2013? ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਅੰਤਰ ਹੋਵੇਗਾ ਐਕਟ, 1894 ਦੇ ਅਧੀਨ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅਤੇ ਐਕਟ, 2013 ਦੇ ਅਧੀਨ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ਾ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਦਾ ਐਲਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਕੋਈ ਅਯੋਗਤਾ ਸੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਕਾਰਨ ਅਵਾਰਡ. ਇਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਰਾਜ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਵਾਰਡ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਕੋਈ ਅਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ? ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24(1) ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਸੰਸਦ ਦਾ ਇਰਾਦਾ, 2013 ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਨੂੰ ਲਾਭ ਦੇਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਸਟੇਅ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਆਰਡਰ ਅਤੇ ਇਸ ਕਰਕੇ ਅਵਾਰਡ ਘੋਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਐਕਟ, 2013 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਤਕਰਾ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਉਸੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਤਹਿਤ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਲਓ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ, 2022 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2915 ਵਿੱਚ, ਕੁੱਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮਾਪ ਸਮੇਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਤੋਂ 17.172 ਹੈਕਟੇਅਰ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਇੱਥੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੇ ਤਿੰਨ ਪਲਾਟ। ਇੱਥੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਇਕੱਲੇ ਨੂੰ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਕਰਕੇ, ਪੁਰਸਕਾਰ ਸਿਰਫ ਤਿੰਨ ਪਲਾਟਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਇਸੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਤਹਿਤ ਬਾਕੀ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨੂੰ ਅਵਾਰਡ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਐਕਟ, 1894 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਇੱਥੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਅਤੇ ਸਟੇਅ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਐਕਟ, 2013 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੁਣ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਾ ਐਲਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਐਕਟ, 2013 ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀਆਂ ਦੋ ਵੱਖਰੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਤੇ ਜੋ ਕਿ ਅਗਵਾਈ ਕਰੇਗਾ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਤਕਰਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਉਸੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜਿਸਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਸੰਸਦ ਦੇ.

15. ਇੰਦੌਰ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵੀ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਸਿਦਾਂਤ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਚਾਰ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਿਨਾਂ। ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਸਿਦਾਂਤ ਨਿਆਂ, ਇਕਵਿਟੀ ਅਤੇ ਉੱਚਿਤ ਖੇਡ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਨਤਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਆਪਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਪੂਰਾ ਨਿਆਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਹ ਵੀ ਉਸ ਸਿਦਾਂਤ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਅਸਫਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼, ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਇਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਉਸੇ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਐਕਟ, 2013 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਚੇਰੀ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਜਾਂ ਉਸ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਐਕਟ, 2013 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਧੀਨ ਉੱਚਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਮੰਗਿਆ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਲਈ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇ ਕਿਸੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਇੰਸਟੈਂਸ 'ਤੇ, ਜਿਸ ਨੇ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਸਫਲ ਹੈ ਤਾਂ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਫਿਰ ਕੋਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜੇ ਇੱਕ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ, ਜਿਸ ਨੇ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਇਆ ਹੈ, ਅਸਫਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਤਾਂ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਐਕਟ, 2013 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ, ਜਦਕਿ ਇੱਕ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ, ਜਿਸ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਐਕਟ, 1894 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਐਕਟ, 2013 ਅਧੀਨ ਗਣਨਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

15.1 ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਲੋਂ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਐਸਾਰ ਆਇਲ ਲਿਮਿਟੇਡ, (2012) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 522 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰੀਸਟੀਟਿਊਸ਼ਨ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਅਨਿਆਇਆ ਲਾਭ ਜਾਂ ਅਨਿਆਇਆ ਫਾਇਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਉਪਚਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਲੋਂ ਏ. ਸ਼ਣਮੁਗਮ ਬਨਾਮ ਅਰਿਯਾ ਕਸ਼ਾਤਰੀਯ ਰਾਜਕੁਲ ਵੰਸਥੁ ਮਦਲਾਇਆ ਨੰਧਵਾਨਾ ਪਰਿਪਾਲਨਾਈ ਸੰਗਮ, (2012) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 430 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰੀਸਟੀਟਿਊਸ਼ਨਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜੀ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖ ਕਰਨ ਲਈ ਅਨਿਵਾਰਿਆ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਹੀ ਪਾਸੇ ਦਾ ਵਿਅਕਤੀ, ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਕਾਰਨ, ਵਾਂਛਿਤ ਨਾ ਹੋਵੇ; ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜੀ ਦੇ ਗਲਤ ਲਾਭ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣਾ ਹੈ।

16. ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਲੋਂ ਇੰਦੌਰ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਿਟੀ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰੀਸਟੀਟਿਊਸ਼ਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕਰਦਿਆਂ, ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਅਥਾਰਿਟੀ ਐਕਟ, 1894 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਅਧੀਨ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਾ ਐਲਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਨੂੰ ਐਕਟ, 2013 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 24(1) ਅਧੀਨ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਅਧੀਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਐਕਟ, 2013 ਅਧੀਨ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਣ 'ਤੇ ਵੱਧ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਮਿਲੇਗਾ।

ਨਿਸਕਰਸ਼:-

17. ਉਪਰੋਕਤ ਅਤੇ ਉਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਸ ਹੇਠਾਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:-

(i) ਇਹ ਨਿਸਕਰਸ਼ ਨਿਕਾਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਭੂਮੀ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ, ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਧਿਨਿਯਮ, 2013 ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅੰਤਰਿਮ ਸਟੇ ਕਾਰਨ, ਐਕਟ, 1894 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਪੁਰਸਕਾਰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਐਕਟ, 2013 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 24(1) ਅਧੀਨ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਸਿਰਫ ਐਕਟ, 1894 ਅਧੀਨ ਹੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ।

18. ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਅਤੇ ਉਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਸਕਰਸ਼ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਸਾਰੇ ਅਪੀਲ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ(ਆਂ) ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼(ਆਂ) ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਿੱਧ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਬੰਧਤ ਉਚਿਤ ਅਥਾਰਟੀ(ਆਂ) ਨੂੰ ਐਕਟ, 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਅਧੀਨ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਸਬੰਧੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਐਲਾਨਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਐਕਟ, 1894 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਕਟ, 2013 ਦੀ ਧਾਰਾ 114 ਨੂੰ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ, 1897 ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਮੂਲ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਐਕਟ, 1894 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਧੀਨ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਨੁਸਾਰ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਐਕਟ, 1894 ਅਧੀਨ ਪੁਰਸਕਾਰ ਅਧੀਨ ਐਲਾਨੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਣ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵਧਾਈ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸ਼ਰਣ ਲੈਣ ਦਾ ਰਸਤਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ, ਪਰ ਸਿਰਫ ਲੈਂਡ ਏਕਵਿਜ਼ੀਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1894 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਧੀਨ ਹੀ।

ਇਸ ਨਾਲ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਖਰਚੇ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਬਿਭੂਤੀ ਭੂਸ਼ਣ ਬਸੁ

ਅਪੀਲਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ

ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate